Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Queens Apskrity $8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
110-12 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 9-1827-1828

No. 77 ★ ★ ★ Richmond Hill 19, N. Y., Trečiad., Baland.-April 26, 1950 ★ ★ ★ Metai XL. Dienraščio XXXII.

Kiaulės

Čiang Kai-šekininkų Per-
Hainan Sala. [galė.
Poetas Stasys Jasilionis.
Įdomus Dvasiškis.
Rašo R. MIZARA

Nežiūrint visko, įdomiausias šių dienų įvykis, didžiulės reikšmės įvykis, yra **Hainan salos** išlaisvinimas.

Tik prieš keletą dienų čiang kai-šekininkai paskelbė didžiulę šventę salos sostinėje, Hoihovo mieste, atžymėjimui pergalės prieš kommunistines armijas.

Girdi, tūkstančiai komunistinės armijos karių pasidavė į nelaisvę, o tūkstančius čiang kai-šekininkai išmušė.

Mieste buvo įsakyta žmonėms džiaugtis, — garbinti Čiang Kai-šeką.

Bet...

Vos spėjus paleisti pasaulin žinią apie "pergalę," į Hoihovą įžygiavo Kinijos Liaudies armija ir miestą užėmė!

Abejojama, ar visi čiang kai-šekininkų generolai spėjo pasprukti.

Kai tik Hoihovas krito, Čiang Kai-šekas, pagautas "didelio džiaugsmo," įsakė savo valdininkams, generolams ir žymiausiems budeliams bėgti iš Hainan salos,— tegu ją valdo komunistai!...

★

Štai būdinga Associated Press žinia, išleista iš Yulin miesto, esančio Hainan saloje:

"Vienas karo laivas, atplaukęs iš Formozos, taipgi trys komerciniai laivai stovi šio miesto uoste, laukdami aukštų civilinių ir militarinių pareigūnų..."

Tie aukštieji ponai minėtais laivais neš savo kudašių į Formozą, o gal dar kur nors toliau.

Kai kurie net ir apdairūs žmonės manė, jog Hainan sala tegalės būti išlaisvinta tik per kokį mėnesį laiko. Bet ji bus išlaisvinta bėgyj poros savaičių.

Hainan sala, kaip prinokusi slyva, nukrito į Kinijos liaudies respublikos vyriausybės sterblę.

Čiang kai-šekininkai, pasirodo, yra didžiausioje neviltėje ir baimėje.

Dabar artinasi valanda, kurią bus pradėtas žygis už Formozą, paskutinę čiang kai-šekininkų bazę.

Ar mūsų kraštas dar vis siųs Čiangui ginklus?

★

Atsiminkime, Hainan sala yra didelis žemės plotas — kaip pusė Lietuvos.

Gyventojų ten yra apie 3,000,000.

Sala turtinga mineralais; sakoma, yra joje ir aliejaus. Be to, ji svarbi strateginiu atžvilgiu.

★

Grįždamas iš Floridos, pas mus buvo sustojęs **poetas Stasys Jasilionis.**

Jis atrodo gražiai, biskelį floridiškės saulės apkepintu veidu. Stasys ten keletą savaičių ilsėjosi, gydėsi ir svečiavosi pas svetinguosius Floridos lietuvius.

Deja, jo sveikata dar vis nenormali: sunku jam greit vaikščioti, negali jis ir sunkiau dirbti.

Kaip skaitytojas jau matė, Jasilionis rašo savo įspūdžius eilėmis. Jau dvejuose Laisvės numeriuose tilpo jo įdomūs eilėraščiai, — trečioji dalis tilps sekamą šeštadienį.

Laisviečių vardu linkiu Tau, Stasy, greit ir pilnai pasveikti, nes Tu mūsų visuomenei esi labai reikalingas!

★

Vienos (Austrijoj) prelato **Franz Jachymo** pabėgimas nuo altoriaus ir atsisakymas nuo vyskupystės yra ne dažnus reiškinys katalikų bažnyčioje.

—Aš nesu vertas būti pakeltu į vyskupus, — sakė jis. Ir pabėgo nuo altoriaus.

Kodėl jis taip padarė?

Neužilgo gal patirsime.

★

Na, o Rytinės Vokietijos dvasiškija jau pradėjo šiaušti "prieš komunizmą."

Ar tik ne per vėlai ji "susiprato"?

Čiango kareiviai ištisais pulkais pasiduoda Liaudies Armijai Hainan saloje

Liaudininkai sučiupo daug Čiango ginklų ir amunicijos

Hong Kong. — Kinijos Liaudies Armija nesulaikomai žygiuoja per Hainan salą, ir pranešama, kad per 24 valandas gali jau visą tą salą užimti.

Čiang Kai-šeko kinų tautininkų kariuomenė pulkas po pulko pasiduoda liaudininkams.

Čianginiai komandieriai, valdininkai, lėktuvai ir kariniai laivai jau pabėgo iš Hainano.

Teigiama, kad Liaudies Armija pagrobė didelius sandėlius tautininkų ginklų ir amunicijos, gautus iš Amerikos.

Suiro tautininkų komanda ir jų apsigynimo linijos; ir jau pirmadienį liaudininkai užėmė visą šiaurinį trečdalį tos salos, turinčios 13,500 ketvirtainių mylių ploto.

Angliški Hong Kongo laikraščiai rašo, kad čianginkų kariuomenė tūkstančiais sudeda ginklus ir pasiduoda Liaudies Armijai.

New Yorko Times korespondentas Walter Sullivan spėja, kad liaudininkai galės suimti 100,000 tautininkų kariuomenės. Jis rašo, jog vyrai Hainan saloje tūkstančiais plaukia į Liaudies Armiją, net daugiau negu reikia.

Pirm Liaudies Armijai įsiveržiant į Hainaną, partizanai paruošė laukiamiems liaudininkams maisto ir kitų reikmenų sandėlius, sako tas korespondentas.

Hainan sala, 10 mylių į pietus nuo Kinijos sausžemio, turi daugiau kaip 3 milijonus gyventojų. Jinai turtinga miškais, geležies kasyklomis ir žibalo versmėmis. Iš Hainan salos Japonija gaudavo daug geležies rūdos, reikalingos savo fabrikams.

Nušlavus liaudininkams tautininkus Hainan saloj, žymia dalim tapo suardyta čiangininkų blokada prieš pietinę Kiniją.

Atidėtas gelžkelių mašinistų streikas

Washington. — Valdžiai prašant, geležinkelių Mašinistų ir Garvežių Ugniakurių Brolija atidėjo dviem savaitėm streiką, kurio pradžia buvo skelbiama šį trečiadienį. Jie reikalauja pridėti po antrą mašinistą didiesiems dyzeliniams traukinių inžinams.

Streikas paliestų Pennsylvanijos geležinkelį į vakarus nuo Harrisburgo, vakarinę New York Central geležinkelio dalį, Santa Fe, Michigan Central, Southern Railway, Ohio Central ir Big Four geležinkelius.

Valdinė tarpininkavimo komisija tuo tarpu bandys sutaikyti mašinistus ir ugniakurius su geležinkelių kompanijomis.

Izraelis nepripažįsta rytinės Palestinos Prijungimo Jordanui

Tel Aviv, Izraelis. — Izraelio vyriausybė žada nepripažinti Jordanui rytinės Palestinos.

Arabiškas Jordano karalius Abdullah, Anglijos pastumdėlis, paskelbė, kad jis prijungia sau tą Palestinos dalį, daugiausiai arabų apgyventą.

Anglija duoda kelioliką milijonų dolerių Jordano karaliui per metus. Už tai jis leidžia Jordane palaikyti karines anglų stovyklas.

Izraelis supranta, kad bus taip pat leista Anglijai įsitaisyti karines stovyklas prijungtoje rytinėje Palestinoje. Tatai gi būtų naujas pavojus Izraelio valstybei.

Arabiškų kraštų sąjunga stojo prieš rytinės Palestinos prijungimą Jordanui.

Teisia žulikus fabrikantus rytinėje Vokietijoje

Dessau, Vokietija. — Prasidėjo teismas prieš 8 vokiečius fabrikantus ir politikierius Dessau mieste, Sovietų kontroliuojamoj rytinėj Vokietijoj. Jie kaltinami, kad suko nuo Kontinental Geso kompanijos pinigus ir šmugeliavo juos į vakarinę Vokietiją. Jeigu dar nebūtų susekta jų žulikystė, tai jie būtų persiuntę iki 25 milijonų dolerių į anglų - amerikonų užimtus ruožtus vakarinėje Vokietijoje.

Kaltinimas sako, jog tie fabrikantai buvo slaptai susimokinę su amerikonais ir anglais šinkuoti kompanijos pinigus į vakarų Vokietiją.

Čiango atstovas šaukiasi daugiau paramos

Toronto, Kanada. — Čiang Kai-šeko kinų ambasadorius Amerikai, V. K. Wellington Koo, kalbėdamas Torontoj, kritikavo Angliją už pripažinimą Kinijos Liaudies Respublikos. Kartu Koo šaukėsi daugiau karinės ir kitokios pagalbos Čiango tautininkams Formozos saloje.

Vėliausios Žinios

London. — Anglijos "socialistų" valdžia pasiuntė jau pustrečio tūkstančio kareivių ir jūrininkų, kad iškrautų maistą ir kitus krovinius iš 90 užstreikuotų laivų.

Streikuoja daugiau kaip 13,000 eilinių laivakrovių todėl, kad kompanijos su unijos vadų užgyrimu pašalino 3 laivakrovius iš darbo.

Vadai išbraukė juos iš unijos todėl, kad tie 3 laivakroviai veikliai dalyvavo pernykščiame streike. Pernai Londono laivakroviai streikavo, remdami Kanados laivakrovių streiką.

Dabartinis laivakrovių streikas suparalyžiavo visus darbus Londono uoste.

Washington. — Vyriausias valdžios advokatas Philip Perlman, kalbėdamas Federalių Advokatų Sąjungos suvažiavime, patarė atimti advokatavimo teises tiems vienuolikos komunistų vadų advokatams, kuriuos federalis teisėjas Medina New Yorke nuteisė kalėjiman, esą, už "paniekinimą teismo."

Kairo. — Rakietinis (džetinis) anglų lėktuvas De Havilland per 5 valandas ir 8 minutes atskrido 2,196 mylias iš Londono į Kairą, Egipte.

Washington. — Anglija yra skolinga 9 bilijonus dolerių įvairioms pietiniairytinės Azijos šalims. Amerikos valdžia skiria desėtkus milijonų dolerių toms šalims remti prieš komunizmą. Tai Anglija sugalvojo, kad būtų atmušta nuo jos skolų tiek, kiek Amerika duos minimoms šalims.

Manoma, kad Jungtinių Valstijų Kongresas nesutiks tuo būdu mokėti anglijos skolas.

Praga. — Čechoslovakijos teismas nusmerkė vieną čechoslovaką mirti, o kitus 29 kalėjiman už šnipinėjimą Amerikos imperialistams.

Washington. — Finansinis Senato komitetas užgyrė valdžios bilių, siūlantį įtraukti į valdinę socialę apdraudą (Social Security) dar 7 milijonus žmonių, jų tarpe namų tarnautojus -tarnautojas, valdininkus, savistoviai uždarbiaujančius žmones, profesionalus ir kt.

Washington. — Jungtinės Valstijos įsakė uždaryti Čechoslovakijos konsulatą Chicagoj. Keršija už tai, kad Čechoslovakija kaltino Amerikos ambasados narius už šnipinėjimą ir nuteisė kai kuriuos čechus ambasados tarnautojus kaip Čechoslovakijos išdavikus.

Tiktai 4 senatoriai dalyvavo posėdyje

Washington. — Senatas pirmadienį turėjo svarstyti valdžios pasiulymą, skiriantį 3 bilijonus, 372 milijonus dolerių vakarinės Europos kraštams remti pagal Marshallo planą ir Azijos kraštams stiprinti prieš komunizmą per vienus metus. Bet į posėdį atėjo tik 4 senatoriai. 92 kiti nepasirodė.

Demokratas senatorius Tom Connally, pirmininkas Senato užsienių reikalų komiteto, ragino užgirti valdžios reikalaujamus pinigus kovai prieš komunizma užsieniuose ir pyko, kad tik 3 senatoriai susirinko jo kalbos pasiklausyti.

Dinamitas sužeidė keturis Jungtinių Tautų centre

New York. — Per daug dinamito buvo užtaisyta, sprogdinant griovį dėl atmatų vamzdžio pravedimo iš naujojo Jungtinių Tautu centro rūmų, E. 48 St. Tad eksploduodamas dinamitas sužeidė 4 asmenis, sutriuškino 16 langų ir užmetė didelius uolos gabalus ant 200 pėdų aukščio aplinkinių pastatų. Tie iki 50 svarų sunkumo gabalai prakirto stogus ir sužalojo įvairius įrengimus.

Belgijos policija vėl atakavo laivakrovius

Antwerp, Belgija — Policija jau antra diena paeiliui užpuolė streikuojančius ir demonstruojančius laivakrovius, sužeisdama kelis.

Jų streikas sustabdė 109 laivų iškrovimą.

Laivakroviai reikalauja nedarbo pensijų ir tiems, kurie dirbo bent 10 dienų 1949 metais.

Diena pirmiau policija atakavo laivakrovius, demonstruojančius prieš atgabentų iš Amerikos ginklų iškrovimą. Tada buvo sužeista 12 laivakrovių.

Ar Aukšč. Teismas svarstys Eug. Denniso apeliaciją?

Washington. — Aukščiausias Teismas dar neatsakė, ar jis priims Komunistų Partijos sekretoriaus Eugene Denniso prašymą persvarstyti jo apeliaciją.

Federalis apskrities teismas yra nuteisęs Dennisą 1 metus kalėti ir $1,000 baudos sumokėti už tai, kad Dennis "paniekinęs" Kongresą. "Paniekinimas" surastas tame, kad Dennis neatvyko į Neamerikinės Kongresmanų Veiklos Komiteto kvotimus, kaip tas komitetas reikalavo.

Aukščiausias Teismas pirmą kartą balandžio 10 d. atsisakė Denniso apeliaciją svarstyti, tokiu būdu užgirdamas apskrities teismo sprendimą.

ORAS. — Vėl būsia lietaus.

Truman didžiuojasi geriau kovojąs prieš komunistus, negu sen. Joe McCarthy

Praneša, kad valdžia nori atimt pilietybę tūkstančiui ateivių

Washington. — Prez. Trumanas smerkė republikoną senatorių Joe McCarthy, kuris pasakoja, kad komunistai vis dar esą laikomi Jungtinių Valstijų valdžioje.

Trumanas, kalbėdamas Federalių Advokatų Sąjungos suvažiavime, užreiškė, jog McCarthy'o daromi įtarimai paremti tiktai "paskalais ir pletkais."

Iš savo pusės, Trumanas gyrėsi, kaip jo valdžia iš tikrųjų medžioja komunistus.

Prez. Trumanas pranešė apie tokius savo žygius prieš komunistus:

Valdžia tyrinėja daugiau kaip 1,000 piliečių, norėdama atimti jiems pilietinius popierius už tariamą neištikimybę šiai šaliai, ir jau įsakė 138 sveturgimius deportuoti iš Amerikos.

"Ši valdžia ne plikais žodžiais, bet veiksmais kovojo ir kovoja prieš komunizmą, — tęsė Trumanas. — Tuo tikslu mes panaudojome visus esamus įstatymus ir siūlėme dar naujus įstatymus (prieš komunistus). Mes nuteisėme 11 aukščiausių Komunistų Partijos vadų šioje šalyje. Mes sekmingai vedėme bylas ir prieš daugelį kitų asmenų už nusidėjimus, turinčius ryšio su komunizmu. Mes taip pat užvedėme bylas, kur tapo nuteista didelis skaičius tariamų komunistų už 'paniekinimą' todėl, kad jie atsisakė liudyti federalėms grand džiūrėms arba kongresiniams komitetams."

Trumanas taip pat gynė ir gyrė savo įvestus "ištikimybės" kvotimus valdiniams darbininkams - tarnautojams ir garbino slaptosios FBI policijos veiklą. Sykiu jis smerkė Sovietų Sąjungą, vadindamas ją pavojum Jungtinėms Valstijoms ir kitoms demokratijoms. Todėl Trumanas ragino Ameriką tinkamai ginkluotis ir kitas "laisvas tautas" remti prieš "užpuolimo pavojų iš komunistų pusės."

Laiškanešiai smerkia pašto viršininką už jų paleidinėjimą

West Orange, N. J. — New Jersey valstijos Laiškanešių Sąjungos suvažiavimas pasmerkė generalinio paštų viršininko J. M. Donaldsono įsakymą labai praretinti laiškų ir kitų pašto siuntinių pristatymą. Jei tas įsakymas būtų vykdomas, tai 13,000 laiškanešių būtų paleista iš tarnybos.

Suvažiavime dalyvavo 1,000 laiškanešių. Jiems kalbėdamas, William Doherty, visos šalies Laiškanešių Sąjungos pirmininkas, pareiškė:

"Donaldsono įsakymas yra aršiausias iš visų, kuriuos bet kada davė generaliniai paštų viršininkai."

Trumanas užgyrė medalius dingusiems lakūnams

Washington. — Prez. Trumanas pasirašė Kongreso nutarimą suteikti Žymiuosius Lekiančiojo Kryžiaus medalius dešimčiai amerikinių lakūnų dingusių Baltijos Jūroje.

Amerika įtarė, kad Sovietų lakūnai nušovė neginkluotą jos laivyno lėktuvą į jūrą. Sovietų vyriausybė pareiškė, jog tai buvo šnipiškas amerikinis bombanešis, kuris balandžio 8 d. fotografavo karinius Sovietų įrenginius Latvijoje.

Sovietai sakė, jog tas bombanešis šaudė, kuomet sovietiniai lakūnai liepė jam nusileisti. Tuomet jie paleido ugnį iš savo pusės, ir amerikonų bombanešis nuskrido atgal link jūros, dingdamas iš akių.

Baden Baden, Vokietija. — Ištrūkę iš cirko du liūtai sudraskė vokietę merginą, 20 metų amžiaus.

CHICAGO. — Potviniai išvijo 13,000 žmonių iš namų North Dakotoj ir Minnesotoj.

Sudegė atominės valdybos namas

Berkeley, Calif. — Gaisras sunaikino valdinės atomų jėgos komisijos namą, kuriame buvo daug mokslinių įrengimų ir užrašų apie atominius bandymus. Valdininkai nedavė atsakymo į klausimą, ar sudegė svarbūs moksliniai dalykai.

FBI agentai tyrinėja gaisro priežastį.

Už 100 jardų nuo tos vietos yra didžiulis Californijos Universiteto ciklotronas, atomų skaldymo mašina. Bet gaisras nekliudė ciklotrono, lėšuojančio 9 milijonus dolerių.

Aukšč. Teismas panaikino baltųjų sprendimą negrui

Washington. — Aukščiausias Teismas 7 balsais prieš 1 panaikino mirties nuosprendį negrui Lee Cassell'iui todėl, kad Texas valstijos teismo džiūrė prieš tą negrą buvo parinkta vien tik iš baltųjų.

Texas teismas nusmerkė tą negrą mirti už tai, kad Cassell, norėdamas apiplėšti krautuvę, užmušęs miegojusį jos sargą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Moranda Smith

Ji mirė tesulaukusi tik 32 metų amžiaus, bet mirdama paliko daug nuveiktų didžių darbų; ji buvo negrė, bet jos laidotuvėse dalyvavo tūkstančiai baltų ir juodų darbininkų. Ir tai įvyko ne Niūjorke, ne kuriame nors šiaurės mieste, bet pietuose — Winston-Salem, North Carolina valstijoje.

Moranda Smith pasižymėjo tuo, kad ji turėjo nepaprastų gabumų darbininkams organizuoti; ji dirbo labai ištikimai ir pasiaukojančiai. Darbininkų klasės reikalas, buvo jos reikalas ir ji tam reikalui buvo pasiryžusi atiduoti viską.

Prieš dešimt metų Moranda Smith, tuomet tik 22 metų amžiaus jaunuolė, pradėjo organizuoti tabako pramonės darbininkus, dirbančius J. R. Reynold Tobocco Kompanijai, išdirbančiai Camel cigaretus Winston-Salem mieste.

Ji organizavo baltus ir juodus, organizavo vienon unijon, nes ji gerai suprato, jog darbininkų išeitis glūdi tik bendrame kelyje, bendroje kovoje prieš išnaudotojus.

Ir jai pavyko padaryti tai, ko daugeliui nepavyko: ji suorganizavo tame mieste tabako pramonės darbininkus, suorganizavo į uniją; ji vadovavo jiems, darbininkams, kovoje už pakėlimą algų ir pakėlimas buvo iškovotas.

Moranda Smith kovojo ir už Progresyvių Partijos įkūrimą ir toji partija ten buvo įkurta ir jon įtraukta rinktiniausi būriai baltų ir juodų žmonių, nepasitenkinusių senomis, kapitalistinėmis partijomis.

Štai, trumpai kalbant, kokius didelius darbus atliko ši jaunutė negrų tautos dukra, taip netikėtai pasitraukusi iš gyvųjų tarpo.

Štai, kodėl tūkstančiai baltų ir juodų darbininkų jos taip apgailestavo ir dalyvavo jos šermenyse, atiduodant žymiajai kovotojai savo pagarbą.

Morandos Smith gyvenimas ir darbai dar kartą parodė, kokių pajėgų turi negrų tauta, ligi šiol dar vis pavergta, užguita, žiauriai pažeminta tauta!

Piktas Užmojis

Du žymūs niūjorkiškiai advokatai, Harry Sacher ir A. J. Isserman, ne juokais pradėti pulti.

Teisėjas Medina, atsimename, juodu nubaudė šešiems mėnesiams kalėti.

Dabar Niūjorko advokatų associacija užvedė prieš juodu bylą, reikalaujant, kad teismas atimtų jiems advokatų teisę, kad jie nebegalėtų daugiau ginti, jei ryžtųsi ginti, komunistų vadovų.

Už ką gi šitiedu advokatai taip puolami?

Už tai, kad jie drįso ginti vienuoliką komunistų vadovų, teistų federaliniame teisme Niūjorke. Toje byloje tiek Sacher, tiek ir Isserman, buvo vadovaujantieji juristai.

Teisėjas Medina liejo savo tulžį prieš juodu daugiau nei prieš kurį kitą asmenį, esantį teismo salėje.

Kaip matome, viskas vedama "organizuotu būdu." Reakcininkai, užvedę bylą prieš Sacherį ir Issermaną, mano, jog tuomi atbaidysią kitus advokatus nuo ryžimosi ginti pažangiuosius veikėjus.

Šių metų gegužės mėnesio 23 dieną abu suminėtieji advokatai turės stoti teisman prieš teisėją Henry W. Goddard.

Kadangi Sacher ir Isserman ruošia savo klijentams—vienuolikai komunistų vadovų — apeliaciją į aukštesnį teismą, tai tie, kurie juodu puola, tikisi, jog galėsią ir apeliacijos įteikimui pakenkti.

Žodžiu, tai yra sąmokslas ir sąmokslas ne tik prieš šiuodu advokatu, o ir prieš tuos, kurie jau yra nusmerkti penkeriems metams kalėti dėlto, kad jie marksistiškai galvojo!

Dėl Prezidento Kalbos, Sakytos Redaktorių Sambūriui

Dienraštis Vilnis rašo:

"Prezidentas Trumanas sakė Amerikos Laikraščių Redaktorių Draugijai, jog redaktorių pareiga pagelbėti valdžiai šaltą karą vesti. Jis paskui pridėjo, kad jie turi teisybę skelbti.

"Chicago Sun-Times, apimtas didelio entuziazmo, teigia:

"Kaip šūvis prie Concord, teisybė apie Ameriką turi būti girdima aplink visą pasaulį. Mes turėtume padaryti pažadus nelenktyniuoti su komunistais niekinimuose, bet turėtume vien teisybę apie Ameriką rašyti. Vien tik teisybei žmonės tikės."

"Kame gi teisybė?

"Juk ne melas, kad mūsų militaristai ir piniguočiai ruošiasi naujam karui. Juk teisybė, kad mūsų vyriausybė skiria tik nežymią dalelę lėšų visuomenės svarbiems reikalams, o dešimtis bilijonų dolerių ginklams ir kitiems karo pabuklams. Juk teisybė, kad karui priešingų balsas slopinamas.

"Ar tie redaktoriai sakys tai? Ar ponas prezidentas nori, kad jie tai skelbtų svietui?

"Sun-Times sako:

"Taika yra nedaloma... Kada laisvė yra pavojuje bent kur, ji yra pavojuje visur. Laisvi žmonės visur turi veikti bendrai."

"Bet juk ne melas, kad mūsų militaristai nori gen. Franco talkos, nori gauti jo 500,000 armijos karui prieš Tarybų Sąjungą. Juk ne melas, kad jie nori atsteigti Vokietijos militarimą.

"Ar Ispanijos žmonės laisvi?

"Ar Vokietijos naciai ir militaristai kariavo už laisvę?

"Nieko panašaus.

"Pastangos Amerikos pinigais palaikyti valdžias Pietinėje Korejoj, Graikijoj ir kitur juk yra kišimasis į tų šalių reikalus, ėjimas prieš tų šalių žmonių valią. Argi tai teisinga? Jei dauguma tų šalių žmonių nenori tų valdžių, tai ne mūsų reikalas.

"Amerikos laikraščiai turėtų skelbti tai pasauliui, bet jie to nedaro.

"Teisybė taigi nevienaip suprantama.

"Daugelis žmonių sprendžia teisybę sulyg savais interesais, pagal savo norus.

"Nieko negelbės mušimas į krūtinę ir priesaikavimas, kad skelbime vien teisybę, kuomet nieko panašaus nedaroma, kuomet teisybė aiškinama savo labui, kuomet nenorima kitiems teisybės pripažinti."

Tarptautinė Apžvalga

D. M. Š.

Mūsų šalyje jau yra 6,000,000 bedarbių. Tikrumoje jų yra daug daugiau, nes prie šios skaitlinės nepriskaito laikinai paleistų iš darbo ir negaunančių pašalpos. Gi yra virš 10,-000,000 piliečių, kurie dirba tokius darbus, kad jie nepaeina po nedarbo apdrauda.

Marshallo Planas jau kainavo mūsų šaliai $8,-500,000,000. Tai baisi suma ir ją turėjo sumokėti piliečiai taksais. Ir dar galo nesimato toms išlaidoms—palaikymui kapitalizmo kitose šalyse.

Incidentas su lėktuvu, kuris skraidė virš tarybinės Latvijos, yra surištas su didėjančiu apsiginklavimu. Kongresas vis didesnes sumas pinigų skiria apsiginklavimui. Balandžio 18 iš Washingtono pranešė, kad užsakyta dar 2,048 nauji karo lėktuvai, kurių pagaminimas atseis $1,750,-000,000.

Mūsų šalyje lankosi Chile prezidentas Gabrielis Gonzalez Videla. Jis rūpinasi, kaip fašistinę Ispaniją įtraukti į Jungtinių Tautų organizaciją ir giriasi, kad Chilėje komunistų partija padaryta nelegalė. Ar tai tokiais žygiais gali girtis tas "demokratas"?

Kinijos Liaudies Armija pradėjo puolimą ant Hainan salos. Pradžioj reakcininkai, kaip visada tokiais atsitikimais, gyrėsi, kad jie "sunaikino komunistų jėgas." Pasakojo, kad šimtus liaudiečių laivų nuskandino. O vėliau jau pripažino, kad ant Hainan salos yra iškelta apie 7,000 komunistų armijos, kuri laiko trijose vietose pajurį ir jungiasi su ant salos veikiančiais partizanais.

Kad generolo Čiang Kaišeko reakcininkai gyrėsi "pergalėmis" ir blofino, tai nenuostabu. Savo laiku jie "laimėjo" vieną po kitos "pergalę," kol juos Liaudies Armija galutinai supliekė ir iš Kinijos ištrenkė. Keista, kad Amerikoj komercinė spauda ir radijas vis tuos melus grūda mūsų piliečiams.

Tikrumoje, štai kaip ten dalykai yra. Hainan sala užima 13,166 ketvirtainių mylių, kaip pusė Lietuvos ir turi apie 3,000,000 gyventojų. Ant salos reakcininkai turi apie 200,000 kareivių ir žandarų. Ten yra apie 100,000 liaudies partizanų.

Išeina, kad iš Kinijos armijos daliniai buvo atvežami nakties laiku ir iškeliami į Hainan salą. Jie ėjo tolyn nuo pajurio, jungėsi su partizanais, o reakcininkai nematydami jų pajūryje, šaukė, kad "sunaikino." Bet diena iš dienos ten Liaudies Armijos didėjo ir pagaliau išvien su partizanais užėmė tūlus pajūrius, kad sudarius apsaugą iškėlimui daugiau Liaudies Armijos galutinam Hainan išlaisvinimui.

Sako, kad liaudiška Kinija turi apsčiai karinių lėktuvų, jų tarpe ir raketinių.

Čechoslovakija uždarė Jungtinių Valstijų taip vadinamus "knygynus" Pragoje ir Bratislavoje. Kaltina, kad tie knygynai neteisingas žinias platino apie Čechoslovakiją. Pareikalavo, kad jų vedėjai tuojau iš šalies išvažiuotų.

Francuzijoj policija nušovė 24 metų amžiaus darbininką ir daugelį sužeidė. Darbininkai ir bedarbiai reikalavo daugiau pašalpos bedarbiams. Policija žiauriai puolė darbininkų mitingą ir pradėjo šaudyti.

Italijoj Komunistų Partijos įtaka paaugo. Nuo vasario mėnesio pabaigos gauta į partiją veik 200,-000 naujų narių. Italijos Komunistų Partija dabar turi virš 2,500,000 narių.

Izraelis, žydų valstybė Palestinoje, minėjo dviejų metų savo nepriklausomybės paskelbimą. Sakosi, kad jos piliečių skaičius per du metus dubeltavai paaugo.

Norvegijoa atplaukė amerikinis laivas ir atvežė daug kanuolių, karinių trokų, tankų ir kitų ginklų. Tai "vis taikai saugoti."

Suomija jau perdavė Tarybų Sąjungai tris karinius kriminalistus. Kadą šių metų pradžioje Tarybų Sąjunga įvardino 56 karinius kriminalistus, gyvenančius Suomijoj, tai socialistų valdžia sakė, kad "nei vieno karo kriminalisto Suomijoj nėra." Dabar jau tris atidavė. Kitus, sakoma, kad į Švediją pabėgdino.

Tarybų Sąjungoj spauda citavo Lenino pareiškimą iš 1920 metų, kur pasakyta: **"Lai Amerikos kapitalistai neliečia mus, tai mes jų neliesime."**

Tarybų vyriausybė reikalauja, kad iš Triesto butų atšaukta Anglijos, Francijos ir Jungtinių Valstijų armijos, nes ta prieplauka paversta į karo bazę.

Prailginta oro linijų keliai į Sachalino salą, Čechoslovakiją ir Iraną.

Tarybinė spauda rašė, kad tarpe Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų būtų švelnesni santykiai, arba nors prekyboje reikalai, jeigu prezidentas Trumanas nebūtų prieš Tarybų šalį nusistatęs. Spauda priminė ir tas dieņas, kada Hitleris užpuolė Tarybų Sąjungą, kada velionis Roosveltas darė planus bendram karui prieš hitlerizmą, tai Mr. Harry Trumanas, tada būdamas dar senatoriumi, sakė:

"Jeigu mes pamatysime, kad Vokietija laimi karą, mes padėsime Rusijai. Bet jeigu matysime, kad Rusija laimi karą, tai turėsime padėti Vokietijai. Ir lai jie taip vieni kitų daugiausiai iššudo."

Tas pareiškimas tilpęs New York Timese, birželio 24 d., 1941 metais, tai yra, dvi dienos po Hitlerio užpuolimo.

Kaip dar ilgai jie Amerikos žmones mulkins?

Vėl labai svarbios ir įdomios žinios ateina iš didžiosios Kinijos. Tik dienos klausimas, kai visa Hainan sala bus išlaisvinta iš Čiango Kai-šeko rankų. Be jokio pasigyrimo, be jokio alaso Kinijos Liaudies Respublikos armija laisvai persikėlė per 27 mylių vandenį ir baigia paimti visą 13,500 ketvirtainių mylių salą su apie trimis milijonais gyventojų. O tik diena kita atgal Čiango agentai Amerikoje per komercinę spaudą taip džiaugėsi ir gyrėsi, kad visi liaudiečiai, kurie buvo koją užkėlę ant Hainan salos, tapo sunaikinti arba sugrūsti atgal į jūras.

Šiandien kyla klausimas: Kaip dar ilgai Čiango agentai ir komercinė spauda mulkins ir apgaudinės Amerikos žmones? O gal tas klausimas visiškai ne vietoje? Aišku, kad Čiango propaganda užpildys komercinės spaudos špaltas taip ilgai, kol mūsų prezidentas ir valstybės sekretorius nesiliaus teikę Čiangui ant Formozos salos pagalbos. Kol Čiang gaus šimtus milijonų dolerių iš Amerikos, tiesiai iš mūsų valdžios iždinės, tol bus riebiai apmokami komercinės spaudos korespondentai ir tol šita apgaudinėjimo kampanija tęsis. Argi už dyką tie korespondentai blofina už Čiango režimą ir jo armijos "pasisekimus?" Argi už dyką komercinė spauda tuos blofus talpina?

Įvykiai ant Hainan salos puikiai įrodo dar vieną tiesą apie Kiniją. Tai tą tiesą, kad čianginiai sutvėrimai nebeturi jokio pasitikėjimo ir pritarimo Kinijos žmonėse. Jie, kaip pasirodo, nebeturi jokios įtakos net savo armijoje. Tik įsivaizduokime: 125,000 kareivių, ginkluotų Amerikos moderniškais karo pabūklais, negalėjo atsilaikyti prieš 10 ar 15 tūkstančių komunistinės armijos vyrų, kuriems reikėjo laiveliais persikelti per 27 mylių vandenį ir išlipti ant salos! O Associated Press iš tos salos praneša, kad tik apie tiek komunistų išlipo ant salos, pirma išgązdino, paskui supliekė kelis sykius skaitlingesnes priešo jėgas ir baigia paimti visą salą.

Dar štai kas svarbu: Čiango 125,000 kareivių paliekama "dievo valiai." Armijos viršininkai ir aukštieji valdovai jau pabėgo nuo salos. Jie paliko armiją, paliko viską, ir nešdina savo kailius.

Dabar reikia laukti kaleinos pačiam Čiangui ant salos Formosa. Kad ten jam ruošiąma pirtis, tai niekas neabejoja. Kas labai įdomu, tai kad tokius didelius žygius Kinijos Liaudies Respublika ruošia be jokio gyrimosi, be jokio alaso ir triukšmo. Kam jai girtis? Ji pasitiki savimi. Ji žino, ko ji siekia. Ji žino, kad Čiango režimo likučius sunaikins ne blofas ir pasigyrimas, bet gerai priruošta karinė jėga, iš vienos pusės, ir Kinijos liaudies valia ir pasiryžimas—iš kitos pusės. **Salietis.**

20 metų nuo kalbininko Jono Jablonskio mirties

Vasario 23 dieną sukako 20 metų nuo didžiojo kalbininko "lietuvių rašomosios kalbos tėvo" Jono Jablonskio mirties.

Mes atsimename iškilmingas Jono Jablonskio laidotuves Kaune, griaudžias kalbas prie šio didžiojo mokslininko kapo, bet veltui mes ieškotume po Jono Jablonskio mirties buržuazijos valdymo metais plačių, vyriausybės paremtų darbų lietuvių kalbos mokslo srityje. O ko vertos kalbos, jei jos nėra paremtos darbu? Tiesa, prieš karą egzistavo mažai kam žinomas "Lietuvių kalbos institutas," kuriam teko prisiglausti menkame namiūkštyje Kauno priemiestyje Aleksote. Institutas per visą savo gyvenimo laikotarpį nepateikė nei vieno stambesnio mokslinio darbo.

Dabar Lietuvių kalbos ir literatūros institutas yra stambi mokslinė įstaiga. Ji įsikūrė 4-rių aukštų rūmuose, jai skiriamos didžiulės lėšos. Sparčiu tempu vyksta "Lietuvių kalbos žodyno" redagavimas. Rengiamos mokslinės ekspedicijos į įvairias Lietuvos vietas tarmėms tyrinėti. Ruošiamas spaudai pilnas J. Jablonskio raštų rinkinys. 20 tūkstančių egzempliorių tiražu išleistas "Lietuvių kalbos rašybos žodynas." Tai stambus mokslinis darbas. Žodyno apimtis —435 didelio formato puslapių. Jį redagavo grupė kalbininkų — K. Gasparavičius, N. Grigas, J. Lazauskas, K. Ulvydas ir A. Žirgulys. Reikia pažymėti, kad buržuazinės valdžios laikais, nors jau buvo praėję 10 metų nuo J. Jablonskio mirties, tokio plataus ir didžiai reikalingo žodyno Lietuvos inteligentija ir moksleivija taip ir nesusilaukė. Tuo tarpu tarybiniais metais, vos tik karui pasibaigus, buvo imtasi šio žodyno sudarymo. Nežiūrint didelio tiražo — 20 tūkstančių egzempliorių — žodynas jau išparduotas.

Gimtosios kalbos mokėjimui Tarybų Lietuvoje skiriamą daug dėmesio.

Lietuvių kalbos dėstymui mokyklose kasmet keliami vis didesni reikalavimai. Vilniaus universiteto ir Pedagoginio instituto lituanistikos skyriai yra vieni gausingiausių studentų skaičiumi. Studentai lituanistai, lankydami aukštąją mokyklą, jau pradeda dirbti mokslinį tiriamąjį darbą.

Kalbininkų darbas Lietuvoje susilaukia aukšto įvertinimo. Vienam seniausių kalbininkų J. Balčikoniui suteiktas Nusipelniusio mokslo veikėjo vardas. Prie lietuvių kalbos instituto įsteigta aspirantūra, kurioje ruošiami jauni mokslininkai.

Kadaise Jonui Jablonskiui tekdavo belstis į įvairių vyriausybinių įstaigų duris ir prašyti paramos lietuvių kalbos moksliniam tyrimo darbui. Jam buvo žadama, jis būdavo mandagiai sutinkamas, bet toliau žodžių retai kada būdavo einama. Kaip apsidžiaugtų Jablonskis, jeigu jis galėtų išvysti tą didįjį rūpinimąsi, kurio kalbos mokslas susilaukė dabar! Tarybų Lietuva tinkamai pagerbia velionies atminimą, tęsdama plačiu baru jo didžiai svarbius mūsų tautai darbus.

T. B.

Kas Atstovauja Lietuvą Tarybų Sąjungoje

Pagal Tarybų Sąjungos Konstitucijos Skyrių 35-tą, kiekviena sąjunginė respublika Aukščiausioje Tautų Taryboje turi po lygų atstovų skaičių. Nepaisant, kad Rusų Federatyvė Soc. Sovietinė Respublika turi apie 120,000,000 gyventojų, ji ten turi tik 25 atstovus, kaip ir Tarybinė Lietuva, kuri turi apie 3,000,000 gyventojų.

Naujų atstovų (deputatų) rinkimai atsibuvo kovo 12 dieną. Tarybų Lietuvoje iš 1,599,438 galinčių balsuoti piliečių, balsavimuose į Aukščiausią Tautų Tarybą dalyvavo 1,593,364 piliečiai, arba 99,74% galinčių balsuoti. Išrinktais yra sekami asmenys:

Apolskis, Jonas, nuo Marijampolės apskrities
Baranauskas, Boleslovas — Tauragės
Bulavas, Jonas —Kedainių
Vaičiunas, Petras —Kauno
Venclova, Antanas —Alytaus
Valskis, Stasys — Raseinių
Garbenienė, Marija — Šiaulių
Žiburkus, Jonas — Kauno
Kazakevičius, Aloizas — Šiaulių
Karpalovas, Petras —Švenčionių
Kareckas, Petras—Vilniaus
Liaudis, Kazys — Utenos
Matulis, Juozas —Mažeikių
Ozarskis, Edvardas —Panevėžio
Pisariev'as, Vasilius —Vilniaus
Preikšas, Kazys —Rokiškio
Rakickienė, Ona — Biržų
Ramanauskaitė, Alena — Klaipėdos
Siparskis, Juozas — Vilniaus
Stanelienė, Danutė —Telšių
Sukauskienė, Aleksandra—Panevėžio
Trafimas, Aleksandras — Zaraiskio
Šupikovas, Danielius—Trakų
Jurkūnas, Jonas — Ukmergės
Jančaitytė, Tanutė —Vilkaviškio.

ANTWERP, Belgija. — Policija užpuolė laivakrovius, demonstruojančius prieš amerikinių ginklų įgabenimą; sužeidė 12 žmonių.

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tiktai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokit žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

NAUJOJI KINIETĖ

Dar ne labai senai praslinko į praeitį tie laikai, kuomet Kinijos mergaitei kūdikystėje būdavo suraišiojamos kojos, kad ji negalėtų laisvai vaikščioti. Ir iki pat paskiausiųjų metų buvo surakintos jos rankos ir, aršiausia už vis, mintis, prietarais ir nelemtais papročiais, taikomais ją pavergti.

Nebe ta šiandieną auga Kinijos moteris. Ne tokia net ta pati buvusioji vergė. Išsilaisvinusi Kinijos liaudis kartu su savimi laisvina ir moterį. Gi savu ruožtu moteris atsimoka savo liaudiškai tėvynei lig šiol negirdėtu darbingumu ir pirmynžanga.

Kinijos moterys pradėjo dalyvauti politiniame gyvenime pastaraisiais dešimtmečiais, civilinio karo metais. Darbininkės tapo išrinktomis į tarybas kaimuose, provincijose ir į valstybinius organus.

Karo su japonais ir karo už laisvę metais išlaisvintose srityse pradėta teikti moterims lygias teises rinkti ir būti renkamomis. Specialėmis priemonėmis dargi akstino moteris dalyvauti rinkimuose. O kad seni politikoje vyrai nepirmautų už naujai atėjusias moteris, kai kur būdavo nustatomos kvotos išrinkti po lygų skaičių vyrų ir moterų.

Buvo vietų, kur tokio padalinimo nereikėjo. Pavyzdžiu minima Port Arthur ir Darien, kur dvi moterys buvo išrinktos komisijonieriais, šešios sekcijų direktoriais, 34 kaimų viršininkais. O rinkimai buvo tiesioginiai, slapti.

Tarpe priemonių akstinti moteris balsuoti buvo net nunešimai baloto į namus sergančioms, ilsinčiosioms po gimdymo ar neturinčioms pas ką palikti vaikus. Tikslas buvo ne vien tiktai gauti tuos paskirus balsus, bet, vyriausia, įsvarbinti pilietinę balsuotojo prievolę.

Seniau išlaisvintose tūlose srityse apie 60 iki 80%, visų moterų dalyvavo balsavimuose. Bendrai imant visas visų išlaisvintų sričių moteris, balsavimuose dalyvavo apie 80 nuošimčių.

Moterų Federacija, turinti virš dvidešimt milijonų narių, darbavosi pamokyti moteris, kaip dalyvauti rinkimuose. Tos organizacijos narės, kaipo įgudusios organizaciniame darbe, daugelis tapo išrinktos įvairiorios valdinėms pareigoms. Organizacija joms buvo pirmiausia pakopa į valstybinį darbą.

Dvidešimt milijonų organizuotų moterų į savo organizaciją — tai atsiekimas, kuriuo mes, amerikietės, atrodo, dar negreit tegalėsime didžiuotis. O ar mažai tūlos mūsų valdančiosios klasės moterys yra pripasakojusios anekdotų apie "atsilikusias azijates." Tiesa, daugelis jų tebesimoko pradinio rašto, nes to joms neleido pirmiau mokytis buvusioji santvarka. Tačiau jos pirm mūsų suprato reikšmę organizacijos. *M-tė.*

Bulvės Pagerina Spinatų Sriubos Skonį

Labai daug sriubų verdasi dadėjus nors mažą priedą bulvių ar bulvinio krakmolo dėl jo švelninančio skonio. Tą ypatingai pajuntame priemaišuose bulvių prie tokių daržovių, kurios savaime turi stiprų, ne labai švelnų skonį.

Spinatų sriuba be bulvių taip pat yra biskelį dilginanti gomurį, o gal būt ir skilvį. Kas kita su priemaiša bulvių. Sekamas kiekis yra šešiems.

2 šaukštai sviesto ar kitų riebalų

ketvirtadalis puoduko sukapoto svogūno

skiltelė sukapoto česnako (gali apsieiti be to, kas nemėgsta)

žiupsnytis thyme ir kitų pipirų (pagal skonį) biskis druskos

2 šaukštai miltų

svaras šviežių spinatų

3 puodukai vištienos "stock'o" (vandens, kuriame pavirei vištą ar išvirei nekepamas vištienos dalis — galvą, kojas, skilvį) ar karšto vandens, kuriame ištirpyta 3 pigulkos (cubes) buljono.

puodukas mažais ketvirtainiukais supjaustytų bulvių

puodukas supjaustytų celery

pusė puoduko pieno ir tiek pat grietinės (neišgalint grietinės, vartok pusę puoduko sutirštinto pieno — "evaporated milk").

Ištirpyk puode riebalus. Sudėk svogūną, česnaką, thyme. Palengva šutink iki svogūnai pradės gelsti. Gerai įmaišyk miltus. Atskirame puode, sandariai uždengtus, lengvu karščiu pašutink spinatus apie 10 minutų. Nusunk (taupyk tą skystį). Smulkiai sukapok lapus, sudėk prie svogūnų, supilk vištienos skystį. Sudėk bulves, celery ir kaitink iki išvirs.

Į gatavą sriubą įpilk atskirai užkaitintą iki virimo pieną su grietine. Mėgstant sriubą biskį rūkštintą, paduodant valgyti, įdėk po šaukštą rūkščios smetonos. *N-ė.*

Jersey City majoras Kenny paskelbė uždraudžiąs vežimus su garsiakalbiais gatvėse. Įmatoma, jog tuomi taikoma smogti darbininkų partijoms, nes valdančiosios klasės partijos gali naudotis spauda, radijumi, televizija, fabrikais, salėmis, sakykla. Tų patogumų neduoda darbo žmonių partijoms ir kitoms mažumoms.

Queens apskrities teismabutyje, Long Island City, pradėjo teisti John Joseph King, 21 metų, ir kitus du jaunus vyrukus. Juos kaltina, kad jie nušovė Flushing gyventoją William Hupe, važiavusį pasiųsti taksų blankas. Sakoma, norėję iš jo atimti auto, vartoti apiplėšinėjimo tikslams, taipgi tikėję pas jį rasti ir pinigų.

Velykos, kaip ir kitos didžiosios šventės, vaikams turėtų būti linksmos. Tačiau gaisras, iškilęs jų bute, New Yorke, paliko šiuos vaikus benamiais ir be drabužių. Šimtai kitų tokių tebėra benamiais vien tik dėl to, kad stokuoja namų.

Šeimininkėms

Šį Skyrių Veda E. V.

Taupymas Nuo Valgio Atsieis Perdaug Brangiai

Yra žmonių — suaugusių žmonių, — kurie tikisi galį ką nors sutaupyti nuo valgio. O tai didžiausioji žmogaus klaida. Ir yra taip pat žmonių, kurie mano, kad viskas, kas tiktai pigiai gaunama, neverta valgyti. Tai antroji klaida.

Nelaimė tame, jog didžiuma žmonių nežino arba žinoję užmiršta, jog nei vitaminų fabrikantas su lietumi ar sniegu vitaminų iš dausų negauna. Juos gauna iš įvairiausių maisto produktų. Tų produktų atliekas, perdirbtas, tūlas parduoda žmonėms suvalgyti, kaipo "pagerintas," o dar kitas suvartoja kokiems šalutiniems gaminiams, dar kitas išmeta.

Iščiulptus iš produktų vitaminus parduoda vaistinėse. Tiesa, jie biskelį labiau koncentruoti, saujoje piliukių, vadinamų vitaminais, gal gauname vitaminų daugiau, negu gautume saujoje žalių produktų. Tačiau ta sauja atsieina labai brangiai. O kas aršiausia, kad ji ne visada begali atitaisyti tą žalą, kurią padarėme organizmui per ilgą laiką nevalgydami mišraus, visokio maisto.

Norėdami lengvai suprantamo palyginimo, padarykite štai kokią praktiką su keliais paprastais augmenimis. Vieniems visuomet atidukoite vandenį, ar trąšas normaliu keliu, pakartotinais laikotarpiais, o kitiems leiskite ilgai peralkti, pertrokšti, tik po to atiduokite visą jiems priklausančią dalį. Pamatysite, kad vieni iš tų buvusių apleistųjų praras šakeles, lapus, žiedus, o tūli ir visai neišliks gyvi.

Vitaminai, Kurie Gaunami Ne Vaistinėse

Vitaminas A, stiprinąs regėjimą, randamas žaliuose lapuočiuose, geltonose daržovėse ir vaisiuose, kiaušiniuose, kepenyse, piene.

Vitaminas B, mokslinėje kalboje vadinamas Thiamin, stiprina nervus, gelbsti virškinti, palaiko apetitą. Jo gauname čielo grūdo, pupelių ir žirnių maiste, pynatuose, kiaulienoje, kepenyse.

Vitaminas C (Ascorbic acid), būtiniausias augantiesiems ir reikalingas suaugusių kaulų, dantų ir jų smegenų, taipgi kraujo sveikatai, gaunamas citriniuose vaisiuose, pomidoruose, žaliuose lapuose, bulvėse.

Vitaminas G (Riboflavin), akių ir odos stiprylas, gaunamas kepenyse, liesoje jautienoje, žaliuose lapuose, piene.

Niacin (Nicotinic acid), odai stiprylas, gaunamas čielo grūdo valgiuose, taipgi kepenyse ir liesoje mėsoje.

Kaip matome, valgantiesiems mišrų maistą yra daugiau galimybių pasilaikyti geroje sveikatoje.

Virš paduotieji produktai, tai tik bendrai, tik dalinai pavaizduoja gamtos mums duotąjį turtą vitaminais. Tam turtui panaudoti patraukliuose valgiuose yra sudaryti ištisi tomai receptų. Vieni už kitus gal geresni. Pasirinkime juos pagal savo geriausį supratimą, bet neapsiribokime siaurais, primityviškais mitybos supratimais, būk tiktai tas, kas mums skaniausia, gera, o visa kita bloga.

Greta noro mišriu, turtingesniu ir maistingesniu maistu misti, taip pat neužmirškime to, kad kaip išvaizda nėra dviejų žmonių visu kuo vienodų, taip jų virškinimo sistema vieno yra skirtinga nuo kito. Tad prievarta nebandykime įpiršti kitiems to, kas jiems netinka gerti ar valgyti. Mes jau priaugome to laipsnio, kad turėtume išgalėti vartoti tik pasirinktą sau maistą. *Barbutė.*

Susipirkimas reikmenų šventadieniui daug palengvės, jeigu viduryj savaitės susipirksi galimus ilgai laikyti produktus, o paskutinėms dienoms paliksi tiktai mėsą, pieną.

PROBLEMOS SU VAIKAIS

Problemų su vaikais niekuomet netrūko. Tačiau sunkėjant laikams, visuomet girdisi daugiau dejonių. Gal niekuomet nebuvo tokios gausos tų dejonių, kiek yra dabar. Ir netiesa būtų, jeigu ginčytume, kad problemos nesą. Vienok niekas rimtai supratęs padėtį, niekas žmoniškas, negalėtų siūlyti problemą rišti didesniu persekiojimu jaunukų ir jaunimo.

Organizuoti tėvai ir mokytojai diskusavo, tyrinėjo tą problemą atvejų atvejais. Nei vieni nei kiti nesutinka vaikų ir jaunuolių nesusipratimus su tėvais ar su išlaukiniu pasauliu rišti padidintomis bausmėmis. Organizuoti tėvai ir mokytojai sako, jog —

Priežastis toms problemoms rasime stokoje tinkamų namų, neprižiūrėtoje šeimų sveikatoje (tikriau---nesveikatoje) blogame apmokyme, neprižiūrėtame ir nesaugiame visuomeniškame jaunimui gyvenime. Visi sutinka, jog problemas prašalins tiktai suteikimas geresnės ateities.

Progresyviai tėvai, kurie supranta, kad ta geresnė ateitis pati savaime neateis, kad ją reiks iškovoti, kviečia visus tėvus išeiti veiklon. Vieniši, sako organizuotieji, suklupsite po sunkumų našta. Suklupdysite ir mus, nes mums, kaip ir jums, reikalinga yra visų talka. Iškovoti savo vaikams geresnę ateitį galėsime tiktai visų bendromis jėgomis. *V. M.*

Dėl Ko Ji Turėjo Mirti Sklepe?

Balandžio 20-ji nieku nebuvo skirtingesnė diena nuo bile kurios kitos dienos. Spauda ir radijas tebešaukė apie mūsų didžiausį pasaulyje miestą New Yorką ir laimę jam gyventi. O daugelis klausytojų-skaitytojų, kaip visuomet, tikėjo laime gyventi bile kuriame mūsų didelės ir galingos šalies mieste ar kaime.

Šauksmą apie laimę, protarpiais, ilgesniais protarpiais už viską kitą, nustelbė skundai, kad mūsų laimę norį atimti kokie tai raudonieji.

Tuo pat laiku 119 E. 34th St. pastate, New Yorke, iškilo gaisras. Greit pribuvo gaisragesiai ir jį užgesė. Tik po užgesinimo ugnies, apžiūrinėdami nuostolį, gaisragesiai atrado gaisre uždususią pusnuogę moterį. Policija ją paskaitė buvus bename. Gi namo prižiūrėtojas mano, kad ji būvusi "Barbara White," apie 40 m.

"Barbara White!" Žmogaus vardas! Kada nors ir ši moteriškė buvusi žmogumi. Dėl ko ji turėjo rastis sklepe, neturėti buto? O gal neturėjo nei ko pavalgyti? Juk tiktai už kelių dešimtų blokų randasi pasaulio aukso sostinė Wall Strytas. Ten milijonų dolerių turtas tebsivartalioja iš rankų į rankas kas dieną. Tai dėl ko galėjo Barbarai stokuoti buto ar ko kito?

Pranešusioji keliomis eilutėmis apie Barbaros likimą spauda to neatsakė. Tik mačiusieji murzina užklode pridengtą Barbaros kūną išnešant iš sklepo tebeklausinėjo tarpusavyje apie Barbarą. Jie norėjo žinoti, dėl ko jinai turėjo rastis sklepe. Darbininkai klausinėjo, dėl ko turtingiausio pasaulyje miesto tūkstančiai darbininkų ir biednuomenės šeimų priverstos talpintis sklepuose ir visokiuose pavojuose su angliais ir žiurkėmis.

Jaunesnieji, augančioji gentkartė, atrodo, vargiai beturės pakantrumo kęsti sklepuose greta auksuotų dangorėžių. Šios susiedijos jaunukai, mirktelėję akimis vienas kitam, kryptelėję lūpą panašiai tūlam paskilbusiam teisėjui, šaiposi:

"Raudonuoju esi, kad kišiesi į Barbaros teisę tapti milijoniere, arba... Tave, suokalbiautojau spėka ir prievarta nuversti žiurkes, paniekinti mūsų sklepus, nuteisiu vienerius metus kalėti ir pasimokėti $10,000 —'on the dot.' O jeigu nepasimokėsi, aš tave..."

Tokių "teismų" pilna Manhattan sala ir už East River randasis padrikas platusis Brooklynas, kuris pirmasis visoje Amerikoje buvo išrinkęs varganų žmonių užtarėją komunistą velionį Peter V. Cacchione viso didžiausiojo Miesto Tarybon. Kada tie jaunukai užaugs į teisėjus, į vadeivas, vėl kils nauji, gražūs namai žmonėms gyventi, o iš sklepų pranyks net žiurkės.

Vaikų rimti darbai, galintieji pamokyti ir suaugusius, laiks nuo laiko jau prasiskverbia ir spaudon. Prieš tūlą laiką New Yorko spaudoje tilpo laiškelis, apie 10 metų jaunuko parašytas už taiką. Jis prasiskverbė dėka tam, kad jo motina yra narė Tėvų ir Mokytojų organizacijos. Matomai, spaudai nepatogu buvo atmesti tokį laišką, kuriuo susidomėjo visa organizacija. *V. T. M.*

Motinos Meilė, Ar . . . ?

Newyorkietė Mrs. Constance Veronica Keane teismo keliu pareikalavo ir priteista iš dukters gauti $12,000. Ji skundėsi, kad jos duktė, paskilbusioji aktorė Veronica Lake, privatiškoje sutartyje buvusi tiek pažadėjusi jai sumokėti $500 sumomis per mėnesį, bet davusi viso tik $500.

Mama Keane, 49 metų, sakėsi praleidusi $10,000, viso amžiaus taupmenis, išleisti dukterį į aktores. Kad dėka tam jos duktė dabar uždirbanti po apie $4,500. Ji 1943 metais buvusi žadėjusi motinos pragyvenimui mokėti po $200, bet dabar nemokanti.

Daleistina, kad mama Keane daug pasiaukojo auklėdama dukterį — visos motinos pasiaukoja auklėdamos vaikus. Tačiau šiuo atveju labai sunku būtų spręsti, katra iš jų dviejų yra retenybė — motina ar duktė. Labai retai atsiranda tokių motinų, kurios teismuose reikalauja iš savo vaikų savo teisių.

N-a.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

RADIJO BANGOMIS

VILNIUS. — Vilniaus radijas užmezgė tamprius ryšius su draugingų Tarybų Sąjungai valstybių radijo stotimis. Kiekvieną savaitę į Vilnių prisiunčiama apsčiai medžiagos apie tų valstybių gyvenimą, magnetofono juostelės su įrašytais muzikos kūriniais, įvairių kraštų rašytojų kūriniais. Su šia medžiaga plačiai supažindinami radijo klausytojai. Sausio mėnesį per Vilniaus radiją buvo skaitomos rumunų rašytojų Petre Dragoš ir Nikolajo Kimpjanu apsakymas "Audėja," čekų rašytojos Marijos Majerovos romano "Sirenos" fragmentas; keturios laidos buvo skirtos kinų rašytojo Czao-šu-li apysakos "Pakitimai Lic-žiačnane" fragmentams, įvyko lenkų poetų — Bronevskio, Tuvimo, Važiko, Dobrovolskio — kūrinių valandėlė.

Nemaža kūrinių pateikia muzikinė redakcija. Per radiją buvo atlikta kompozitoriaus Vladigerovo bulgariška rapsodija "Vardar" ir "Improvizicija ir Tokata," rumunų kompozitoriaus Enesku rapsodija smuikui ir orkestrui, Vokietijos demokratinės respublikos ir kinų liaudies dainos. Per Vilniaus radiją galima taip pat išgirsti įžymius užsienio kraštų dainininkus ir muzikantus-atlikėjus.

Plačiai sklinda radijo bangomis lietuviška muzika. Per Rumunijos, Čekoslovakijos, Lenkijos ir kitų šalių radiją transliuojami Lietuvos liaudies dainų ir šokių ansamblio koncertai, lietuvių kompozitorių kūriniai, operos solistų įdainavimai ir tt.

PLYTINĖ, KURI DIRBS ŽIEMĄ IR VASARĄ

VILNIUS. — Ligi šiol Lietuvos plytinės dirbdavo tik "sezono" metu, t. y. nepilnus metus. Užėjus šalčiams, plytų gamyba sustodavo.

Toks darbo laikas patenkindavo statybininkų poreikius tuomet, kai ir statybos darbai vykdavo "sezono" metu. Dabar gi, kai naujai fabrikai bei namai statomi ištisus metus, teko pertvarkyti ir plytų gamybą.

Daugeliuose (Kuršėnų apskrityje) baigiama statyti didžiausia Lietuvos plytinė, kuri savo apimtimi žymiai pralenks ir Palemono įmonę. Naujoji plytinė dirbs ištisus metus. Molis žiemos metui bus ekskavatorių pagalba paruošiamas iš anksto. Tam tikslui statomi naujos konstrukcijos papildomi sandėliai — molio atsargoms laikyti. Visi plytinės skyriai bus apšildomi ir juose gamyba vyks be pertraukos.

Anglija pardavinėsianti Kinijai gelžkelių bėgius

London. — Pranešama, kad Anglijos valdžia nutarė pardavinėti naujai Kinijai geležinkelių bėgius (rėles).

Amerika kartotinai prašė anglus nepardavinėti Kinijai tokių dalykų, kurie stiprina jos liaudininkų-komunistų valdžią.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ

3-21-50 —27—

APYSAKA

Parašė A. GUDAITIS—GUZEVIČIUS

(Tąsa)

Tik Norba nebe toks, kaip visada. Jis su žvilgančiu odos švarku, mėlynais marškiniais, su stačia apikakle, ir sėdi jis šalia studento — ilgaplaukio, munduruoto vyro, tamsiais, ar tik ne juodais akiniais.

— Tu kokios partijos? — klausia tas juodakis.

— O ką aš žinau, kokios, — atsako Ignotas. — Kur teisybė? Partijų partijos, programų programai, vienas už kitą mandresni.

Juodi, paišini, mašinine alyva išsitepę darbininkai ima ginčytis prie stalo. Ignotas aiškiai mato, kad jie visi putliovičiai. Juodakis tik kursto, kursto juos, o kada kaktomušiais visi sueina, — juodakis išpainioja visus ginčus ir abejones, ir visiems pasidaro aišku ir lengva.

— Ar supratai, draugas kareivi? — klausia juodakis, bet Ignotas nieko nebegali pakartoti:

— Kur čia man!... Per senas aš... Nebišmoksiu nieko...

— Na, tai stok mūsų partijon, — išmoksi! — sako brolis Norbertas, bet Ignotas vis dar stebisi:

— Kaipgi aš dabar būsiu — vaikas tėvo batais? Kur jau čia man? Aš tik prijaučiantis.

Ir viskas vėl miglose, tiktai važiuoja, supa, dunda vagonai: dun-dun, dun-dun!...

— Ak, tu prijaučiantis? — Gerai! — rodos, į pat ausį bosu šaukia naujas arsenalo dirbtuvių kuopos vadas, storas artileristas. — O tu kunigaikštį matei? Einam... — Ir eina Ignotas šalia jo koja kojon, ir dar mašinistas iš partijos komiteto eina, ir jaunutis studenčiokas žalia miline ir ruda šlykele, kareiviškai — per krūtinę sukryžiuotais galais. O iš paskos žygiuoja arsenalo kalviai ir šaltkalviai su šautuvais ant pečių ir sunkiai muša kojomis kietą pašalusią žemę: — dun-dun, dun-dun, dun-dun...

Ir staiga — didžiuliai mediniai vartai. Liūtų snukiai, ąžuolo gilės ir žvaigždės išraižinėtos medyje. Pirmutinis priėjęs, studentėlis beldžia krumpliais, paskui kumščia, paskui abiem rankom įsikabinęs į vario rankeną: dun-dun, dun-dun tranko vartus ir taip plonai pypia:

—Liaudies vardan! Atidaryt tuojau!

Ignotas tylėdamas stovi prie savo artileristų, — augalotų vyrų, ilgomis ligi pat kulnų milinėmis. Žilaūsis mašinistas, grįžtelėjęs į Ignotą, trumpai klausia:

— Tai ir stovėsit taip?

Ignotas įsižeidžia:

— Ko gi stovėt!

Pakelia šautuvo buožgalį, ir daugiau artileristų — taip pat. Dunda ąžuoliniai vartai, dunda laiptai besikeliant į kunigaikščio butą. Žilaūsis, labai susikaupęs, sustabdo visus pirmame kambaryje ir niūriai sako:

— Žiūrėkite, draugai kareiviai, kad nė vienas niekniekis nepriliptų prie pirštų! Visa ko čia pilna! Tik ne dėl tų blizgaliukų mes revoliuciją darom! Lizdas dar šiltas... Apieškokit smulkiai, — čia pasislėpė generolas...

O mėlynos generolo kelnės su raudonomis juostomis guli patiestos ant lovos. Matyti, kunigaikštis dėliojo daiktus, krovėsi rūbus prieš išbėgdamas.

Apėjo kareiviai kambarius. Sutvisko nematytas gyvenimo grožis. Ignotui net kvapą užėmė: aplinkui veidrodžiai. Lentynėlėse, kaip vaikams, visokių žaislų — tyčių pridėliota: lėlių, avinukų, krikštolo taurių ir gėlių iš margo stiklo. Žalia papūga paauksuotame narvelyje. Marmurinė vonia.

— Ak, ir gyveno žalčiai!

Tokį gyvenimą jis matė tiktai per didįjį remontą, kai taisė durų užraktus grafo Pšezdzeckio rūmuose Rokiškyje.

Dun-dun-dun-dun dunda po kambarius sunkūs artileristų batai. Niekur nė žmogaus, tik tolimiausiame užkaboryje, prie vonios, paliegusi kurčnebylė senė — kunigaikštienė.

— Ir tokia sena žvynė čia gyvena? — vėl gaudžia kuopos vado balsas. — O kur brigados generolas Dundinas?

Senė nieko negirdi.

Po kojomis painiojasi šunyčiai ilgomis baltomis vilnomis, tylūs ir apsnūdę, atrodo — kurčnebyliai, kaip ir senoji kunigaikštienė.

— Ir tokia žvynė! Tokia žvy-nė! — kartoja vis tas pats žemiausias bosas, lyg varpas gausdamas.

Paskum vėl sudunda laiptai, ateina jūrininkai. Kažkas bėga, kažkas ima šaudyti, ir staiga kuopos vadas surinka:

— Granatą! Kur granata?!

Ignotas pro miegus prispaudžia ranką prie krūtinės, apčiuopia kietą metalo kamuoliuką ir nubunda, galvodamas: "Limonkė vietoj, viskas vietoj, tfiu! Kas per sapnas!" Išvažiuodamas jis nepaėmė jokio ginklo, tik tą vieną "citrininę" granatą, taip sakant, "paskučiausiam reikalui"... Nubudęs jis truputį nesmagiai pasijunta: "O gal ir burbtelėjau ką pro miegus, velniai žino?..."

Atidžiai pasižiūrėjo į Kirstukienę, bet ta — jokio ženklo.

— Ar nesopa kojos? Gal negerai sėdi? — metėsi gudrybėn Ignotas ir, prislinkęs visai arti, pakuždėjo: — Jei aš pro miegus ką murmtelėsiu, — spirk arba tempk ausį. Taip įsisapnavau, — stačiai bėda...

Kirstukienė jį nuramino:

— Miegok, miegok, kad tik gali užmigt.

Ji nemiegojo. Ji žiūrėjo pro langą, prisimindama ilgą liūdnų įvykių eilę, nuo pat jos Jokimėlio arešto. Nedūsavo ji, neašarojo, nors tie prisiminimai jai ne kartą suremdavo kvapą.

Va, lygiai prieš dvylika metų taip pat važiavo ji Vilniun pas patį didįjį gubernatorių, manydama Jokimą išvaduoti. Bet teisybės nebuvo nė šešėlio... Sausio pradžioj, jau sniegui iškritus, atvažiavo žandarai į dvarą ir, pririšę prie ienos, išsivarė Jokimą. Pro visus kaimus, vienkiemius varė miestelin, lygiai su arkliais plakdami. Ir daugiau jo niekas nebematė... ir nebegirdėjo.

Kuršą apmalšinę, baudžiamieji būriai siaubė šiaurinę Lietuvą. Visų pasislėpusiųjų namai pavirto laužais, griuvėsiais. O kas nepasislėpė, tas priėmė viešą kančią — paniekinimą arba skausmingą mirtį visų akivaizdoje...

Žiūri ramios Kirstukienės akys į praeitį, ir tik smulkios raukšlelės kaupiasi vokų kampukuose. Ašaros jau išverktos, tik skausmų prisiminimai kiek temdo žvilgsnį, o šiaip ji, — "kaip niekur nieko." Žiūrėdama į susigūžusį prie jos kojų miegantį Ignotą, nustūmusį ant pakaušio Jokimo nešiotą kepurę, Kirstukienė ryškiai matė Jokimą, bet tas Jokimas visai ne toks. Jis jau turi ir šio kalvio - kareivio bruožų. "Dėl ko? — klausia ji. — Gal dėl to, kad mūsų gyvenimas dabar toks panašus ir kad dėl to paties abu pliekiamėms, vargstam, skurstam, sveikatą aukojam? Taip, ag, galėtum kažin kiek viso ko priskaičiuot, bet visa tai bergždžia, bergždžia!" — tramdo save Kirstukienė.

Galima neišsiduoti, galima našlauti ir dešimtį, ir dvyliką, ir dvidešimtį metų, o vis — kaip žarijos pelenuos, — viduj rusena ugnelė.

Niekad neparodė savo silpnumo Kirstukienė, o juk buvo tiek kartų vos per plauką... "Kam gi?! Bergždžia visa tai! Bergždžia!" — kalė ji sau į galvą, bet nesiliovė galvojusi apie tą žmogų, kaip patį artimiausią, kaip vienintelį, kuris galėtų būti ano, žuvusiojo, vietoj...

Ir kartais skausmas suspausdavo jai širdį: "O kad pažins? Kad pagaus jį vokiečiai? Prapuls jis, kaip Jokimas. Nebeturėsi tu, Ievut, nė tos šilumos, kiek iš draugo dabar... Visas tavo moteriškas būvis praėjo perniek. Kur gi ta tavoji laimė buvo? Kiek jos buvo? Greit užges ir tai, kas dar rusena pelenuos. Nebebus nė tų žarijėlių... Kad bent vaikai turėtų gyvenimą... Bet ir ten kliūva... Ir ten — tvoros, pertvaros... "Ženyk Jurgį! — pasakė jis. — O ko gi, Ignasiau, Karusės neišleidi? Ar nugalėsi tu tą — savąją, kryžiais, medalikais apsikorusią?..."

Ir nuplukdžiusi pasroviui savo troškimų versmėje visas sunkias mintis, Kirstukienė nusistebėjo, kad taip ryškiai ir tvirtai matė: skersai jos kelio į laimę ir į jos sūnaus laimę stovi ana moteris, Ignoto pati.

(Bus Daugiau)

Sulaužytas "dievo testamentas"

(Feljetonas)

(IV Dalis)

Kytrajam ponui įtikinus pavergėjus jojo sugalvotos programos gerumu ir "aukštesnės" klasės vergų būsiančia šuniška ištikimybe ponam, "nekenčiamiem dievo vaikam" sugrįžo buvus prarasta ramybė dėl sulaužymo "dievo palikto testamento," su tvirtu užtikrinimu, kad už tai mokama kaina—nepilnai apgraužtas kaulas—nesumažins ponų turto, galybės, nei unaro. Tuomi įsitikinę, visi vergų savininkai susirado savo vergų tarpe parsiduodančius vilko plauko žiaurūnus, pakėlė juos į "aukštesnę" vergų klasę, pavadindami "laisvais" piliečiais, ir prisakė jiems valdyti vergus, nesigailint nei lazdų, nei botagų.

Šitokį "pagerinimą" įvesdami, pavergėjai vergų pasiliuosavimą iš vergijos atstūmė atgal ilgiems amžiams. Padalinant vergus į "klases," pavergėjams pavyko sudemoralizuoti vergus iki tol nežinoma demoralizacija, išraunant iš vergų sąmonės pradėjusį reikštis vienybės supratimą.

Tai buvo visai naturalė pasėka: "aukštesnės" klasės vergas, prileistas prie nepilnai apgraužto kaulo, pakilo į neapsakomą puikybę, pasijuto "lygus" su tikruoju ponu, o į dirbantį vergą pradėjo žiūrėti su didžiausia panieka, neturėdamas linkui jo nei mažiausio žmoniško sąjausmo. Sunku net ir įsivaizduoti, koks baisus nustebimas supurtė eilinį vergą, kada vietoj pono, prie jo atsirado bendros nelaimės buvęs vakarykštis vergijos jungo traukėjas, vaščiūgojantis jam nugarą ir raginantis smarkiau traukti jungą ir už šį patarnavimą ponui graužiant pusėtinai mėsa apžėlusį kaulą.

Žinant senovės vergų menką susipratimo laipsnį, netenka stebėtis, kad, vietoj neapykantos ir keršto parsidavėliui ir bendro reikalo išdavikui, pas daugelį vergų atsirado nesuvaldomas pavydas atsiektos "laimės buvusiam" vergui. Iš to išeidami, dauguma vergų šitaip samprotavo: "Patek pono malonėn, užtikrinkt jam savo ištikimybę, parodyk pakankamai nuolankumo, ir tave slėgiantis sunkus vergijos kalnas ir gėdinga vergystės panieka nepastebimai pranyks, kaip baisus, sapnuotas sapnas. Nesuprasdami šitos apgavystės, dauguma vergų pradėjo veržtis prie nepilnai apgraužto kaulo. Šito pasėkoje, atsirado visiem žinomi sekami posakiai: "Nepūsk prieš vėją," "Neriesk nosies prieš poną," "Nuolankus teliukas savo kaimyno motiną žinda," "Bėgančio pėdos—stovinčio kraujas," ir daugybė kitokių nuolankumą akstinančių šūkių:

Taip ir slinko nuobodūs amžiai. Ir vėl atrodė, kad vergus užgriuvo nepermatomai tamsi ir amžinai besitęsianti baisi naktis. Nuo dabar nemažas skaičius vergų, vietoj bendros kovos už pasiliuosavimą iš vergijos, pradėjo "gerinti sau būklę" pataikavimais pavergėjam ir savo naujiem kankintojam, "aukštesnės klasės" vergam, tikėdamiesi, kad tas privės juos prie nepilnai apgraužto kaulo.

Amžiams slenkant, viskam keičiantis, neišvengiamai turėjo keistis ir vergijos forma. Iš gyvulinės vergijos formos perėjus prie samdomosios, vergam buvo pasakojama, kad nuo dabar buvę vakarykšti vergai tapo "savistoviais" piliečiais, "nepriklausančiais jokiam ponui," galinčiais pradėti "savistovį" gyvenimą pagal savo geriausį pasirinkimą. Šita naujoji vergijos forma buvo taja šlėga vergų sąmonėn, nuo kurios smūgio daugybė vergų dar neatsikvošėjo ir po šiai dienai. "Nekenčiami dievo vaikai," galutinai įsitikinę "aukštesnės klasės" vergų jiems atsidavimu ir ištikimybe, patys nustojo rūpintis savų turtų saugojimu ir vergijos palaikymu, viską pavesdami šamdytiems parsidavėliams. Nuo dabar vergų "aukštesnė klasė" buvo pavadinta "vidurine klase," kuri sudarė sieną tarpe ponų ir "laisvų piliečių," kurių laisvė buvo tame, kad nekuriais atvejais galėjo patys pasirinkti savo skūros lupiką. "Aukštesnės klasės" vergams dasikasus iki "vidurinės klasės," jų padėtis dar labiau pagerėjo, nes ir nepilnai apgraužtas kaulas žymiai padidėjo ir unaras pakilo iki nepavydėtino laipsnio.

Nepaisant savo vergiškos praeities, vidurinė klasė laikui bėgant patapo "valdančiąja klase," nes jos nariai paliuosavo tikruosius ponus nuo valdymo pareigų visuose postuose, kurie reikalavo įtampos, sumanumo, pasiryžimo, ištvermės ir begailestingo žiaurumo, kruvinai sutrėkšti bet kokį biednuomenės ponam pasipriešinimą. Šitaip verginę sistemą perorganizavus, praslinko keliolika amžių "ramaus" gyvenimo: "Nekenčiami dievo vaikai" be rūpesčio ir baimės skaitliavo vergų jiems kraunamus turtus, lėbavo, ištvirkavo, garbindami dievą ponavo ir buvo pamiršę apie kadaise "grėsusią dievo bausmę" už pavelinimą vergam sulaužyti "dievo paliktą testamentą."

"Aukštesnės klasės" vergam (kurie dabar jau vadinosi vidurine klase) valdant svietą pagal nurodomus planus savo samdinių carų, karalių, grafų, kunigaikščių ir didžponių; laikas nuo laiko išsiveržiančias sukilimo liepsnas prieš nepakenčiamą priespaudą užgesinant sukilėlių krauju, nesigirdėjo sostų braškėjimo ir nesimatė plyšių vergijinėje sistemoje.

Nejaučiant tuojautinio pavojaus įsigyvenusiai santvarkai, visi dievo vaikai garbino Aukščiausią Išmintį, kiekviena klasė pildydama jai skirtas pareigas: carai, imperatoriai, kaizeriai, karaliai ir nekarūnuoti valstybių valdovai tarp savęs kariaudami, tikslu praplėsti savo valdomų valstybių ribas. Dvarponiai, turtuoliai ir visi dykaduoniai nešė garbę kūrėjui baliavodami, latravodami, sukdamiesi sprandus per naktis, o dienomis pakūtavodami už ištvirkimą, miegodami iki sutemų.

Kunigija garbino dievą, gązdindama vergus dievo rūstybe, velnių žiaurumu, pragaro liepsnų karštumu, smalos dūmų kartumu ir kitomis baisenybėmis. "Aukštesnės klasės" vergai garbino dievą, afieravodami jam savo ištikimybę ponam ir rankų nuovargį, kurį jautė nuo vergų plakimo. Eiliniai vergai garbino dievą, afieravodami jam savo kenčiamus vargus ir prižiūrėtojų kančių smūgius.

Šitaip begyvenant ir visiem "begarbinant" dievą savotiškomis maldomis, užgimė ir užaugo naujosios gadynės genijus, kuris "dievo paliktą testamentą" išaiškino ta prasme, kad kiekvienas dievo vaikas ir mergaitė privalo užsidirbti sau pragyvenimą. Remdamasis savo teorija, naujosios gadynės Mesijošius parašė į vergus sekamo turinio atsišaukimą:

Broliai vergai! Studijuodamas jūsų apverktiną padėtį, priėjau išvados, kad jūsų laimingi "broliai — nekenčiami dievo vaikai"—niekados nesutiks geruoju pasidalinti su jumis jų pačių jums uždėtu vergijos jungu, taip lygiai ir "aukštesnės klasės" vergai nepaliaus jus plakę bizūnais taip ilgai, pakol už tai gaus nepilnai apgraužtą kaulą. Vienintėlė priemonė pataisyti "dievo klaidą," tai visiem vergam susitarus pagaminti tokius įstatus, pagal kuriuos visa žemė su visais jos turtais, gamtos duotomis ir žmonių pagaminamomis gėrybėmis, su jaučiais ir asilais—viskas lygiai priklauso visiem visuomenės nariams. Kad neįvyktų nauja apgavystė, tai savo įstatuose brėžtinai pažymėkite, kad visuomenės nariais pripažįstami ne pagal turimus nuo dievo gautus laipsnius, bet pagal atliekamus visuomenei naudingus darbus.

Kada čia jum siūlomus įstatymus turėsite pasigaminę, tai visi, kaip vienas, išeikite į gatvę ir visos visuomenės balsu, skardesniu ne kaip dievo balsas, paskelbkite jūsų patvarkymą visiems privalomu ir paliepkite caram ir karaliam nusikraustyti nuo sostų. O jeigu kuris jūsų patvarkymo geruoju nepaklausytų, tai tokį išdrėbkite iš sosto, kaip varniuką iš lizdo.

Kai viskas bus atlikta, kas viršuj pasakyta, paskelbkite žmogaus teises, kurios bus trumpos, aiškios ir visiem privalomos: "Kiekvieno mūsų visuomenės nario privalumas ir pareiga prisilaikyti nustatytos tvarkos, gerbti kitų žmonių teises ir savo darbu pelnytis sau ir savo vaikam pragyvenimą. Už nepildymą šitų patvarkymų nuo bausmės paliuosuojami tiktai protiniai ligoniai."

Nereikia nei priminti, kad dvikojam parazitam, gyvenusiem iš "dievo mylistų" ir vergų darbo ,toks buvusių jų vergų patvarkymas nepatiks ir nuo to jie susirgs visokių suirimų ligomis, ir to pasekmėje taps pavojingais viešam gyvenimui. Iš to išeinant, visuomet stovėkite sargyboje, kad "nekenčiami dievo vaikai," prisisamdę jonvaikių, jum kailio neiššukuotų.

Kuriems jūsų naujoji santvarka nepatiks, lai bėga į tą šalį, kur nėra nei verksmo, nei dantų griežimo, kad ir į Ameriką. Jum dėl to nei dantis skaudės, nei duona sumažės.

Baigdamas, matau reikalo pastebėti, broliai vergai: jei čia išdėstytų nurodymų nepravesite gyveniman, tai nei jūs, nei jūsų vaikai, nei vaikų vaikai vergijos jungo nenusikratysite. Visuomet atsiminkite, kad vilkas maldos reikšmės nesupranta. Iš to įsitikinsite, kad poteriais vergijos jungo sulaužyti negalima.

Šitas vergų gelbėtojo išleistas į vergus atsišaukimas buvo tuomi eleksyru, kuris pagyvino vergų sąmonę siektis pasiliuosavimo kovos keliu, o ne nuolankavimais pavergėjam ir jų samdiniam, o "nekenčiamiem dievo vaikam" priminimu, kad "dievo paliktam testamente" pralaužtos skylės negalima užlopyti nepilnai apgraužtu kaulu. Vienok reikia žinoti, kad ne visus vergus išleistas į juos atsišaukimas ant syk pasiekė, o kuriuos ir pasiekė, tai toli ne visi atsišaukimo prasmę vienodai suprato. Dėl šitos priežasties dar ir po šiai dienai nemažai yra karalių, tupinčių ant sostų, ir daugybė "dievo nekenčiamų vaikų," neturinčių jokio supratimo apie vergijos jungo "saldumą" ir vergam "dievo duotos meilės" malonumą.

Už tai, kurie nenorite, tai galite nerūgoti ant jūsų Pauliaus, kad šiuo klausimu dar sykį turėsime kalbėti.

Paulius.

Philadelphia, Pa.

BELAUKIANT VASAROS

Mūsų draugijos darbuojasi—rengia pramogas, daro tarimus dėl gero savo narių ir abelnai draugijų. Štai įvyksta Federated Klubų Susivienijimo suvažiavimas 29 ir 30 balandžio, Harrisburg, Pa.

Ir lietuvių veik visi klubai siunčia savo atstovus. Dalykas turįs svarbą, kad paskiausiais keliais metais Pennsylvania valstijos legislatūroje vis bandoma pravesti įstatymų, suvaržančių klubų gyvavimą. Kadangi čia lietuviški klubai yra ir pašalpiniai, tai suvaržymai pardavinėtį gėrimus neapsakomai apsunkintų išsilaikymą tokių pašalpos draugijėlių. Gerai, kad lietuviai ryžtasi kovoti už savo teises.

Muzikalio Klubo nariai įsigijo naujenybę. Tai savo kvartaliniam mitinge iškilmingai prijungė Marijos Magdalenos Pašalpinę Draugiją. Ši moterų draugijėlė gana sena savo amžium, o narių amžius dar senesnis. Jai gyvuoti vis darėsi sunkiau, ir jei nesuvienijus su tvirtu Muzikaliu Klubu, tai pašalpos draugijai grėsė pakrikimas.

Philadelphijoj jau mažai beliko pašalpinių draugijėlių nesuvienytų . Žymėtina, kad vienijimo draugijų darbą pradėjo Šiaurinės Dalies Lietuvių Republikonų Susivienijimas virš 20 metų. Kaip stipriai tuomet būvo pasipriešinta tam sumanymui! O dabar jau kitaip kalbama . Iš aštuonių čia gyvuojančių klubų, tik į du klubus priimamos ir moterys . Kituose dar vis laikomasi moterų žeminimo minties.

Lietuvių Republikonų Susivienijimas nusitarė savo narius ir jų moteris pavaišinti ir palinksminti . Dėl to rengia bent tris vakarus, tai 28 balandžio, 4 gegužės ir 12 gegužės . Šis klubas daug ką gali pateikti, nes turtingiausias.

Lyros Choras Irgi Darbuojasi

Mūsų jaunuoliai menininkai niekad nesigarsina patys, o tai neamerikoniškai . Jie laiko savo pratimus kas penktadienį Lietuvių Republikonų Klube, 1218 Wallace St.

15 balandžio Lyros Choras dalyvavo dideliame parengime "Swathmore College" ir, kaip žinoma, labai garbingai atsižymėjo. Choras neseniai Pennsylvanijos Universitete, tarptautiniam parengime, irgi puikiai pasirodė. Dėl to verta jaunimui prigulėtį prie jo, o visiems kitiems paremti jų parengimus.

★

Siuvėjai Dejuoja

Čia randasi nemažai lietuvių, dirbančių drabužių siuvimo pramonėj. Jie organizuoti į Amalgamated Uniją. Seniau lietuviai turėjo savo lokalą. Dabar išsklaidyti . Bet jie dejuoja ir skundžiasi. Jų reikalai labai pablogėjo. Aukštieji unijos viršininkai ne su darbdaviais kovoja, bet su unijistais, kurie bent kiek ką prasitaria prieš viršininkų sauvalią ir nepaisymą darbininkų. Sako, buvo net tokių atsitikimų: Vienas kovingas unijistas buvo rastas peršautas keliomis kulkomis, kitam buvo bomba išsprogdintas-apdraskytas namas, sužeista šeima, o tas narys dar nebuvo grįžęs namo, tai liko sveikas. Tas įvyko jau kelį metai atgal. Bet kaltininkų dar niekas nesurado. O jau tų apmušimų veiklesnių narių, kurie tik ką dirba prieš viršininkų užmačias, esą tiek ir tiek.

Philadelphijos rūbsiuviai, sakoma, yra lyg ir karo stovyj su viršininkais. Dabar rengiamasi prie konvencijos Clevelande is norima pasiųsti delegatų, kurie narius atstovautų, o ne viršininkus. Linkiu jiems pasisekimo aplaužyti viršininkų ragučius.

Stalioriūs.

Dipukė Gavo Mušti ir Darbo Neteko

SUMMIT, N. J.

Vieną vakarą subirzgė telefonas:

—Čia kalba Mrs. Wahl. Ateikite pas mus, turiu jums darbą.... Kai ateisi, pats pamatysi, kas reikia padaryti.

Pamaniau, kad juokus krečia, bet vėl, gal nori ką greitai padaryti? Kepurę ant galvos ir lapatai pas ją. Paspaudžiu durų varpelį. Atidaro duris mergina baltu lopu ant akies. Paklausiau, ar Mrs. Wahl yra namie, o ji išgirdus pati pašaukė mane į vidų. Sako, gerai, kad taip greit atėjai. Mano namo stogas buvo prakiuręs, bet jau užtaisytas, liko tik lubos pataisyti, eik aukštyn ir matysi, kas reikia daryti.

Apžiūrėjau ir sugrįžęs pasakiau, kad pataisysiu. Tai gerai, ji sako, o dabar teks lietuviškai kalbėti: mano tarnaitė nemoka angliškai, o aš lietuviškai, tai mes abi nesusikalbame. Aną dieną ji išvažiavo pas savo gimines į Newarką ir sugrįžo su juoda akim, aš bandžiau sužinoti ir vienaip ir kitaip, kas su ja atsitiko, ji man nemoka išaiškinti, tik du žodžius suprantu —"union fight."

Nuvežiau ją pas gydytoją, apžiūrėjo ir gydo: sako, akis sužalota, bet sugis. Mrs. Wahl pašaukė: Magie! Eik čia. Mergina atėjo ir laukia įsakymo. Tuomet aš ją užkalbinau lietuviškai: Magdute, kas tave aną vakarą Newarke sumušė? Ji, išgirdus lietuviškai kalbant, nustebo, net tą vieną akį išplėtė.

—Nežinau, — atsakė.

—Tai kaip gi įvyko?

—Mano draugai DP išvedė mane pasivaikščioti ir nuėjome pikietuoti kokios tai unijos susirinkimą. Mums bevaikščiojant prisirinko visokių škaradnų italijonų ir jie pradėjo mus stumdyti, mušti. Aš pasitraukiau šalin, skubėjau į namus, bet kažkas man kumštelėjo į nugarą, aš atsigrįžau, ir kad durs kumščia tiesiai man į akį, net pavirtau. Tai ir viskas.

Tą viską paaiškinau angliškai Mrs. Wahl. Ji pagalvojo valandžiukę ir pradėjo rašyti čekį. Parašius pasakė Magdei: "Imk savo algą ir tuojau kraustykis iš mano namų.

Tokia staigmena merginą labai sukrėtė, greit išbėgo verkdama į kitą kambarį. Ir aš susijaudinau, pagailo man jos. Mrs. Wahl taipgi nervavosi:

—Ką tu manai, mano vienas sūnus gyvastį prarado kariaudamas prieš hitlerininkus, antras sugrįžo suardytais nervais, o mes mūsų vaikų žudikus šeriam ir algas mokam! Kokie čia jūsų žmonės ir ką jie čia nori Amerikoj padaryti?

Toks tiesioginis klausimas mane pastatė kėblion pozicijon, lyg būčiau ir aš kaltas už tai, ką hitlerininkai lietuviai pridirbo . Jai atsakiau, kad jie nori užvaldyti Ameriką pasiremiant Hitlerio "mokslu." Ji dar pasiteiravo, kiek tokių lietuvių čia yra. Atsakiau, kad tik maža dalis iš keliolikos tūkstančių atvykusių dipukų, kurie bėgo pas Hitlerį ir jam tarnavo.

Nežinau, ką ji dabar mano, bet atsisveikinom prislėgtoje atmosferoje.

O. K. Naujokas.

Rumford, Me.

Mes ir vėl turime labai nemalonią naujieną. Čia staiga pasimirė mūsų darbininkiškų organizacijų narys ir dienraščio Laisvės skaitytojas S. Jankauskas. Mirė staiga, visiškai nesirgęs. Iš krautuvės parvažiavo namo pietų pavalgyti ir krito negyvas. Nespėta nė į ligoninę nugabenti.

Drg. S. Jankauskas buvo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopos ir Lietuvių Literatūros Draugijos kuopos narys, taipgi dienraščio Laisvės skaitytojas ir šėrininkas. Tapo palaidotas balandžio 22 d., lietuvių kapinėse.

S. Puidokas.

SĖDĖJIMO STREIKAS SCRANTONE

Scranton, Pa. — Daugiau kaip 200 General Electric kompanijos darbininkų Pietiniame Scrantone streikuoja sėdėjimu fabrike. Tuom jie protestuoja, kad kompanija nesiskaito su darbininkų skundais.

Miami, Fla.

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Balandžio 13 dieną pasišmeravę savo limoziną leidomės į kelionę linkuį šiaurių. Mes pasirinkome tokį vieškelį, kuriuo dar niekad nebuvome važiavę. Iš Hialeh-Hailija per Everglades pelkes iki Okeechobee, didžiausio Floridos ežero. Ant žemėlapio kelio numeris pažymėtas 25, kuris dabar pakeistas numeriu 27. Tuo pelkynu važiavome daugiau kaip 60 mylių. Šale kelio eina gilus kanalas; matėme žmones žvejojant. Visi pakraščiai žaliavo ir gausiai visur gėlės žydėjo. Daugiausiai baltos spalvos, o ir geltonos, lelijavos ir dar kitokios. Pelkynas atrodė, kaip koks pasakiškas rojus. Pakraščiais eilėmis pristatyta bičių avilių; matyt, bitukėms puiki darbuotė tarpe tų visokių gėlių, kurių žmogaus ranka nei sodino, nei augino. Tai darbas ir vaisius močiutės saulutės. Skraidžioja visoki paukšteliai. Retkarčiais ringiavosi skersai kelio juodoji gyvatė; daug jų auto mašinos užmuša. Pelkynuose slepiasi daug kitokių šliužų ir krokodilių. Tačiau nematėme nei vieno. Užmuštas gyvates ir žvėrelius sulesa vanagai, kurie skraido pulkais. Vienoj vietoj jis draskė užmuštą laukinę kiaulę, nebijodami nei pravažiuojančių mašinų. Antra dalis pelkių, apie 35 mylios, pusėtinai nusausinta. Mašinomis iškasti gilūs ravai, o tarpais prisodinta daržovių — salotų, baltų ir mėlynų kopūstų, cibulių, morkų, agurkų, bulvių, kukuruzų, šabelbonų, ridikų ir dar kitokių daržovių. Darbininkai — baltieji ir negrai —darbuojasi. Darbo sąlygos: po 10 valandų į dieną, gauna maž daug po 75 centus į valandą. Darbai nelengvi, nuolatos susilenkę; ravėja piktžoles po kepinančia saulute. Apart to, matėme daug ganyklų su pulkais karvių. Žemė, matyt, produktinga —juodžemis, nes viskas tamsiai žaliuoja. Tačiau pelkėse gyvenamųjų namų nematėme. Darbininkai suvažiuoja su auto mašinom ir trokais. Pravažiavus pelkes, patraukėme aplink Okeechobee ežerą, kuris turi 31 mylią ilgio ir kuo ne tiek pat pločio. Keliu No. 15 leidomės į Orlando miestą, tame tarpe koks šimtas mylių žemė aukštesnė. Balta, matyt, neproduktinga; nematėme nei kokių ūkiškų augmenų, kur-ne-kur stūksojo trobesys su viena kita bėgiojančia vištele. Tačiau mes matėme didžiausius plotus aptvertų ganyklų, su skaitlingais pulkais karvių. Pagal mūsų išrokavimą, karvės atrodė trijų kategorijų: pulkas Jersey pieningų karvių; kitas pulkas—buliai su didelėmis kupromis, o karvės su ilgais, kaip triūbomis, ragais, matyt mėsinės. Ir šiaip pulkai, tūkstančiai karvių visur, bet trečios rūšies karvės—gėda žiūrėt, o, jų tai daugiausia: skūra ir kaulai. Atrodo, kaip laukinės — pasišiaušusios; kitos nei neaptvertos, be jokios priežiūros, jokio žmogaus nematyti, valkiojasi visur, užsirioglina ant vieškelio, o auto mašinos ir busai šauna, kaip patrakę. Pasitaiko tragedijos.

Artinantis arčiau Orlando miesto visur ežerai, ežeriukai, kalneliai, visi plotai paskendę orenčių ir greipfrūtų soduose, kuriuos vadina grovais. Vaizdai neišpasakytai gražūs, žiūrėk ir gėrėkis gamtos dovanomis.

Orlando miestas gana šaunus. Apsistojome porai valandų. Oras šiurkštus, ne toks malonus, kaip mūsų Miami. Užsukauu į porą kirpyklų; tos dvi šapos atrodė pirmos rūšies. Tačiau neunijinės. Kerpa už 75 centus, skuta už 50 centų. Gyvuoja ir barberių unija, tačiau neturi pakankamai spėkų visus suorganizuoti, kaip kad Miami. Už tatai turi kirpt ir skust už žemesnę kainą.

Nuo Orlando iki Ocala ir Silver Springs maž daug šimtas mylių, važiuojant keliu No. 441. Žemė gausiai apgyventa ūkininkais. Visur maži kalneliai, ežerai, orenčių sodai. Visoks ūkiškas derlius gražus. Gausios bandos Jersey pieningų karvių, už tai čia turima gero pieno, nors kiek brangesnis.

Pagaliau apsistojome ant mėnesio laiko pasilsėti pas senus pažįstamus ūkininkus J. Strumskius, kaimelyje Sparr, netoli nuo Ocala miesto. Strumskiai per ilgus metus gyveno Mexicoj. Bet prieš šešius metus atvyko į Chicagą, o dabar jau trys metai, kai gyvena Floridoj. Turi savo ūkį, 62 akrus žemės. Gerai vartoja ispanų ir anglų kalbas, o vienintėlis jų sūnus antri metai lanko Floridos Universitetą, ima agrikultūros kursus Gainesville, Fla. Draugiški žmonės. Pas juos malonu gyventi ir pasilsėti, atsigerti orenčių sunkos. Nuo ūkio 10 mylia iki Ocala. Ten gyvena pilietis Jonas Grinka su žmona, 1723 S. Pond St., Ocala, Fla. Jie paeina iš Lawrence, Mass. Buvę geri draugai su S. Penkauskais ir mums pažįstami. Grinka-Grinkevičia prenumeruoja dienraštį Laisvę. Mes ten dažnai nuvažiuojame. Grinkienė moka šauniai pakalbėti iš tų laikų, kai ji lankėsi Lietuvoj, smetonininku laikais. Jos sesutė su didele šeima buvo skriaudžiama Antano Smetonos drapiežnųjų leitenantu už laiku neišgalėjimą sumokėti taksų. Kėsindavosi ištraukti paskutinę padušką iš po galvos. Susirenkame visus Laisvės numerius ir važiuojame ant ūkio skaityti. Mes stebėjomės, kad ant ūkio skruzdėlės į gyvenamus namus neateina. Tačiau tokių mažyčių, tamsios spalvos muselyčių lenda į akis, ausis ir kanda. Patepus blakstienas ir paliai ausis chemikalu insect repellent jos šalinasi ir paliečia žmogų ramybėje.

V. J. Stankus.

San Francisco, Cal.

IŠ LLD SUSIRINKIMO

Iš LLD 153 kp. mėnesinio susirinkimo verta pažymėti keletą tarimų ,nes buvo daug dalykų ir kaip kurie tarimai bus įvykinti. Nors susirinkimas buvo neskaitlingas, bet tarpe senų narių dalyvavo pora ir svečių — Geo. Kairis iš Newark, N. J., ir Della Molienė. Draugė Molienė įstojo į mūsų kuopą, o drg. Kairis žada vykti į Los Angeles.

Mūsų kuopa turi ryšius su tarptautiniu veikimu, todėl turėjom delegatus į tris svarbias konvencijas.

V. Sutkienė iš Moterų Tarptautinio veikimo davė nuoseklų pranešimą, o draugas B. Sutkus net iš dviejų konvencijų: davė gražų pareiškimą apie Civil Rights konvenciją. Antra konvencija buvo Vokietijos klausimu; ją šaukė žydų tarybą.

Mūsų kuopa priėmė keletą laiškų ir atsišaukimų, taipgi liko aukauta iš iždo angliškam dienraščiui $5, Vilnies dalininkų suvažiavimui $10 ir kitokiems svarbiems reikalams.

Apkalbėta platinimas Meno Sąjungos leidžiamo žurnalo. Buvo gražių pareiškimų, kad yra svarbu palaikyti ir platinti naujai leidžiamą žurnalą, bet mūsų siauroj kolonijoj negalima jį pasekmingai platinti ir turėsim sulaikyti siuntinėjimą.

Šį kuopa jau turėjo du parengimu. Dabar vėl rengiasi prie trečio parengimo, kuris bus bendras su oaklandiečiais ir įvyks gegužės 21 d., 321 Divisadero St.

Apart savų parengimų, turėsim ir tarptautišką pikniką balandžio 30 d., kurį rengia keturios tautos Pabaltijos. Mes, lietuviai, turėsim atlikti savo pareigas, ne tik dalyvauti, bet ir su darbu ir medžiaginiai prisidėti.

★

Unijų Pardavikai

Kadangi visos atakos atkreiptos prieš Harry Bridges, tai tuo laiku Darbo Federacijos unijos vadai pradėjo ardyti CIO unijas. AFL vadai papirko išvežiotojų unijos vadus. Dabar AFL unija parsidavėliam moka dvigubai daugiau algos, negu jie gavo iš CIO. Todėl jie dirba dėl anos unijos su dideliu pasiaventimu ir Teamsterių unijos vežikai yra siunčiami dirbti, kur tik CIO unijos yra streikas . Todėl prieš tai eina didelė kova ir net esti atviri darbininkų susirėmimai prie dirbtuvių.

Alvinas.

DETROIT. — Chrysler'io automobilių korporacija davė "slaptus" pasiūlymus dėl streiko baigimo.

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos Darbininkiškų Organizacijų Veikiantysis Komitetas rengia smagų pasilinksminimą, tad kviečia visų organizacijų narius. Laisvės skaitytojus ir visus philadelphiečius dalyvauti šiame parengime, kur visi kartu linksmai laiką praleisime. Parengimas bus Liaudies Name, 735 Fairmaunt Ave., Philadelphia, Pa., balandžio (April) 30, pradžia 5-tą val. po pietų. Bus ir skanių užkandžių. — Rengėjai.

(76-78)

PHILADELPHIA, PA.

Svarbus pranešimas ALDLD 6-tos Apskrities Valdyboms. Kadangi šeštosios apskrities piknikas įvyks jau gegužės-May 21 d., tad visai nebetoli, tik apie 3 savaitės laiko beliko, taigi turime suskubti prie jo rengtis. Todėl pikniko rengimo komisija prašo kuopų duoti piknikui darbininkų. Kuopos, kurios laikote susirinkimus pradžioje mėnesio, sekamuose gegužės mėn. susirinkimuose malonėkite išrinkti ir prisiųsti apskričio piknikui darbininkus.

Kurios iš šios apskrities kuopų neturėsite pradžioje gaguzės mėnesio susirinkimo, tai būkite taip geri, susišaukite ekstra susirinkimą ir išrinkite piknikui darbininkus. O jei to negalite padaryti, tai kuopos valdyba turėtų be susirinkime paskirti darbininkus.

Piknikui darbininkų reikia labai daug, kuo daugiau turėsime, tuo bus geriau, bus lengviau dirbti. — Apskrities Pikniko Rengimo Komisija.

(77-79)

MONTELLO, MASS.

LLD 6 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, gegužės (May) 1 d., Tautiško Namo apatinėje salėje, pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes yra daug reikalų aptarimui. Jau ateina vasariniai parengimai ir kitas vasaros veikimas prasideda. — G. Shimaitis. (77-79)

MONTELLO, MASS.

Liuosybės Choras rengia pavasarinį koncertą ir šokius, susimokino "Raudonoji Daina" ir kitas naujas dainas. Bus solų ir duetų. Įvyks šeštadienį, gegužės (May) 6 d., pradžia 7:30 val. vakare, Tautiško Namo apatinėje salėje, 8 Vine St. — G. Shimaitis. (77-79)

VISI URMU Į

BAZARĄ

Seniai laukiamas mūsų bazaras jau įvykstą šį Sekmadienį

Balandžio 30 April

●

Daug sudovanotų daiktų bus išleidžiama visai žemomis kainomis. Pasinaudokite proga, ateikite ir pasirinkite sau patinkamų daiktų.

●

Šis Bazaras bus

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill N. Y.

●

Prašome įsitėmyti, kad tai bus dieninis bazaras, prasidės 2-rą valandą po pietų. Muzika — nuo 5-tos, tęsis iki vidurnakčio. Nevažiuokite į laukus, ateikite į bazarą anksti.

●

Įžanga tik 40c.

Pasinaudokite nepaprastai žema įžanga: Tik už 40c jūs galėsite šokti visą popietį ir vakare iki vėlumos.

Čia galėsite pavalgyti ir gerus pietus, nes gaspadinės pagamins geriausių valgių už prieinamas kainas.

Rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 13 Kuopa.

Apsirūpinkite Vakacijomis

Išsirandavoja kambarys vienam ar dviem asmenims su valgiu (turi būt be vaikų). Valgis tikrai lietuviškas — geras. Dėl platesnių informacijų rašykite ar telefonuokite: Barnegat 8-4091.

BUNGALOW ŠEIMAI

Išsirandavoja puikus bungalow šeimai iš keletos asmenų. Išnuomuojame savaitei, mėnesiui ar visam sezonui.

PUIKIOS MAUDYNĖS

Bay maudynės už pusės mailės ir atviros jūros maudynė už 8 mailių nuo šios vietos. Netoli nuo Atlantic City.

A. ZAVISH

Barnegat, N. J.

Lower Shore Road,

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves **Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.**

Laidotuvių Direktoriai:

F. W. Shalins-J. B. Shalins

Tel. VIrginia 7-4499

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Ave.

NEWARK 4, N. J.

HUmboldt 2-7964

EGZAMINUOJAM AKIS RASOME RECEPTUS DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

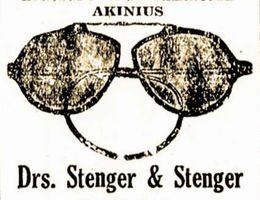

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 BROADWAY

BROOKLYN, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street

Cor. Hewes St.

Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys — už griežtai žemas kainas.

Receptų Specialistai:

MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, PH. G.

Tel. EVergreen 7-6868

Matthew A. BUYUS

(Buyauskas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark 5, N. J.

MArket 2-5172

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Tel. Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Aidiečių Žiniai

Dabar, kuomet mūsų pavasarinis koncertas praėjo su geromis pasekmėmis, turime rimtai susirūpinti apie Aido Choro rudeninį parengimą. Be to, dar turime keletą užkvietimų dainuoti piknikuose.

Todėl, Aido Choro vadovybė šaukia visuotiną narių susirinkimą, kuris įvyks šį penktadienį, balandžio 28 d., Liberty Auditorium, kaip ir visuomet, tuo pačiu laiku, t. y. 8 val. vakaro.

Visų Aido Choro narių dalyvavimas šiame susirinkime yra būtinas, nes mūsų veikimas ir sekmė labai daug priklauso nuo visuotinų susirinkimų ir skaitlingo mūsų narių dalyvavimo.

Po susirinkimo turėsime draugiškas vaišes. **H. F.**

Kviečiame Pasidžiaugti Taika, Dalyvauti Eisenoje už Taiką

Bendroji Darbininkų ir Liaudies Gegužinė jau tik už kelių dienų, pirmadienį, gegužės 1-mą, New Yorko mieste. Gegužinės vyriausi šūkiai — reikalauti taikos ir darbų. Lietuviai taipgi yra kviečiami eiti savame būryje, brooklyniečių divizijoje, kadangi didelė didžiuma lietuvių vis viena tebegyvena Brooklyne.

Tikimės bile valandą gauti paskirtį, kurioje vietoje susirinksime. Šiuo tarpu žinome tiek, jog turėsime eisenon skubėti tiesiai iš darbo, tiesiai iš šapos.

Daugelis šapų nedirbs tą popietį. Tai bus tose vietose, kur darbininkai yra aukštai susipratę, kovingi. Tūlose šapose turi net kontraktan įrašę teisę nedirbti Pirmos Gegužės dieną.

Tiems, kurie turėsite dirbti, mes patariame, iš anksto susitarkite su šeima, kad jūsų tą vakarą su vakariene nelauktų, bet kad šeima taipgi atvyktų su jumis maršuoti lietuvių būryje.

Tūlas gal grįžtate iš darbo labai pavargęs, bet kuomet atsiminsite, jog maršuoti linksmoje gegužinės eisenoje už taiką, kur kas lengviau, negu maršuoti laidotuvių eisenoje kare žuvusiems, suprasite, jog pamaršuoti kelioliką blokų už taiką yra tik menkutė prievolė. Tačiau ji yra reikšminga, iškalbi prievolė, nes paradą matys, jo šūkių klausysis, juos skaitys milijonai darbo žmonių. Daug tų parado stebėtojų taps darbuotojais už taiką.

Kiekvienas parado dalyvis padės atitolinti karą. Ateikite!

Lietuvių Komitetas.

Laiškanešiai Susirūpinę

Laiškanešiai šiomis dienomis atrodo susirūpinę ir nuliūdę. Ir tai ne vien dėl to, kad jie ilgai ir sunkius maišus turi nešti. Paskelbtasis panaikinimas patarnavimų, aprokuojama, New Yorke išmes iš darbo nuo 10 iki 15 nuošimčių viso eilinį darbą dirbančiojo personalo.

Laiškanešių organizacijos viršininkas Phillip Lepper išsireiškė, jog toks mažinimas patarnavimo rodo grįžimą "prie arklio ir bugės dienų, ką geriausia pavaizduoja 'Pony Ekspresas'."

Dviejų metų amžiaus Judith Meyer iškrito nuo palangės iš penkto aukšto 427 W. 26th St., New Yorke, ir išliko juokaudama, manydama turėjusi šposų. Ją krintančią pagavo kaimynai.

GRAŽIAI SVEIKINA VILNIES ŠĖRININKŲ SUVAŽIAVIMĄ

Vakar rašiau, kad pereitą sekmadienį sveikinimus Chicagos dienraščio Vilnies šėrininkų suvažiavimui rinko ir kiti draugai. Vakar buvo paskelbta vardai tų, kurie aukojo per mane ir d. Buknį. Dabar gautas dar didelis sveikinimų pluoštas. Juos surinko mūsų žymioji veikėja K. Petrikienė. Štai jos surinktų sveikinimų sąrašas:

J. Weiss — $10 (prenumerata ir auka).

Po $5: S. Jasilionis, Binghamton, N. Y.; Buvęs Bayonietis, ir K. Milenkevičius.

Po $2: A. Gilman, Frank ir Anne Yakštis, Bėčiai iš Great Neck, Judita Sadauskienė, V. Kazlauskai.

Po $1: Draugas, D. Mažilis, Vaitkienė, Kasmočiai, J. V. Daniels, A. M., Gaškauskai (iš Huntington, N. Y.), V. Bovinas, Bovinienė, R. Laukaitienė, M. Draugė, Briedis, Jonas Rušinskas, A. Jasulaitis, Judaitienė, V. Šibeika, A. L., Amelija Burba, Višniauskienė, X. X., Kulikai, Bėčis (iš Newark, N. J.).

Viso $57.

Bruklinietis Antanas sveikina su vienu doleriu.

Labai prašome kitus brukliniėčius atsiliepti. Jau turime daugiau kaip šimtą dolerių surinkę. Būtų labai gražu, jeigu perliptume per porą šimtų dolerių. **A. Bimba.**

SEKMADIENIS, 30-JI, JAU BUS LAUKTOJI BAZARO DIENA

Bazarus mūsų žmonės mėgsta, juos skaitlingai lanko. Tad nėra mažiausios abejonės, kad Liberty Auditorija bus pilnutėlė gražaus svietelio iš Brooklyno ir iš apylinkių. Dėl to — šį priminimą specifiškai taikau šokėjams.

Šokiai bus popietiniai. Jie prasidės 4 valandą. Gros Jurgio Kazakevičiaus orkestras. Įžanga šokiams ir visam bazarui tiktai 40 c. Praneškite apie šį smagų popietį savo jaunimui, pažįstamiems .

Bazaro rengėjai turi surikiavę daug gražių ir naudingų daiktų. Ypačiai bazaras bus turtingas moterų rankdarbiais, na, ir namie keptais pyragais, gal dar ir farmerių produktais. Visa tai bus išparduota viena diena, 30-tą. Bazaras prasidės 2 val. po pietų.

Dr. Martin Luther Draugystės Vakarienė

Balandžio 22 d., Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo svetainėje, įvyko Dr. Martin Luther Draugystės vakarienė ir sykiu pagerbimas Jono Yusaičio už jo darbavimąsi draugijai. Jis išbuvo 25 metus finansų sekretoriumi. Bet iš sykio nebuvo paaiškinta, kad pokylis yra pagerbti Yusaitį, kaipo draugijos darbštų veikėją, tai iššauktieji kalbėti nežinojo, kad reikia tarti žodis kitas ir Yusaičiui, tam, kurį draugystė šioje vakarienėje gerbė už jo patarnavimą jai.

Kalbėti buvo iššaukti šie draugijų atstovai: J. Zakarauskas, klubo manadžeris; K. Kreivėnas, klubo pirmininkas; V. Zaveckas, kriaučių lokalo pirmininkas; J. Kairys, Šv. Jurgio Draugystės pirmininkas; J. Hermanas, Kriaučių Neprigulmingo Klubo pirmininkas; Lukas (vardo nenugirdau), kuris pasisakė esąs dipukas (tremtinis). Linkėdamas draugystei viso gero, jis prisiminė — nemanykite, jog visi tremtiniai yra vienodi. Mes skiriame ir mes nesutinkame su tais dipukais, kurie visokius nemalonius šposus krečia, — sakė jis.

Paskiausias kalbėjo draugijos darbuotojas Jonas Yusaitis. Jis, dirbęs draugijai per 25 metus, sakė, jei jam sveikata leis, jis darbuosis ir toliau.

Turiu priminti, kad vakarienė buvo skaniai pagaminta ir svečių buvo pilna svetainė, kiek tik galėjo tilpti. Dr. Martin Luther D-tės vakarienės visada yra skaitlingai lankomos, bet šioje, man atrodo, publika buvo skaitlingiausia.

Dalyvis **J.**

Vaidai Šeimoje Paliko 6 Mažamečius Nalaičiais

Mrs. Martha Hochfeld, jauna, bet senyvai išvargusi moteris, mirtinai primušė miegantį savo vyrą George, ir pati pašaukė policiją. Nuvežtas ligoninėn, jos vyras už valandos mirė. Jinai areštuota. O penkis jaunamečius vaikus valdinės įstaigos paskirstė po įvairias prieglaudas. Šeštojo dar laukiasi.

Moteriškė sakiusi nesigailinti, kad vyras mirė. Jis uždarbiaudavęs apie $10,000 per metus versle atliekomis, bet jai su penkiais vaikais pragyventi ir namus išlaikyti duodavęs tiktai $20 per savaitę. Dėl to jie nuolat bardavęsi ir ji pritrūkusi kantrybės.

John Perry, 29 metų, sakoma, užsiiminėjęs rašymu, bet neturėjęs, kam rašyti, bedarbis, nusižudė gasu. Eksplozija apardė vidų apartmentinio namo, 15 E. 8th Street, New Yorke. Sužeidė 4 gyventojus.

Dovanos Laisvei

Stefanija Kleizienė, buvusi maspethietė, dabar gyvenanti Huntington, N. Y., per atvykstančią į pramogas kovo 26-tą savo kaiminką Oną Gaškauskienę buvo atsiuntusi vazonuose gėlių ir puodą. Jos dovana buvo likusi nepaskelbta. Atsiprašome.

Įvyko Vestuvės

Balandžio 22-rą apsivedė Eddie Dobrow su Judy Druktėniene ir išvažiavo medaus mėnesiui. Eddis yra williamsburgiečio Dobrovolskio sūnus, Judy — dipukė. Linkiu laimingai gyventi. **Antanas.**

Kriaučių Atydai

Balandžio 26 d. įvyks lietuvių kriaučių skyriaus svarbus susirinkimas 11-27 Arion Place, unijos svetainėje. Pradžia 7:30 vakaro.

Gerbiamieji kriaučiai ir kriaučkos, visi numeskite savo naminius reikalus į šalį ir dalyvaukite kriaučių susirinkime. Jūs visi gerai žinote, kad pas lietuvius kriaučius dabartiniu laiku siaučia unijos draskytojai, o mes visi žinome ir gerai atsimename, kokias mes sąlygas turėjome dirbtuvėse prim išsikovojimo teisės būti unijistais. Taigi, mūsų visų yra pareiga suremti petis į petį ir tuos unijos draskytojus atmušti.

Visi sueikime į susirinkimą laiku. J. S.

Newyorkiečiai pikietavo Turkijos konsulatą, 50 Rockefeller Plaza, New Yorke, reikalaujant, kad Turkijos valdžia išleistų iš kalėjimo poetą Nazim Hikmet. Pikietą iššaukė meno ir literatūros žurnalo Masses and Mainstream redaktorius Samuel Sillen.

MIRĖ

Albinas Chirba mirė 23 d. balandžio, Kings County ligoninėje. Pašarvotas Aromiskio šermenineje, 423 Metropolitan Ave. Laidotuvės įvyks 26 d. balandžio.

Paliko nuliūdime žmoną, tėvą Jurgį, pamotę ir du brolius. **J. K.**

IŠ KRIAUČIŲ DIRBTUVIŲ PIRMININKŲ IR KOMISIJŲ SUSIRINKIMO

Balandžio 21 d. įvyko lietuvių kriaučių dirbtuvių pirmininkų susirinkimas Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo patalpoje. Pirmininkas J. Bernotas pakvietė dirbtuvių pirmininkus ir komisijas pateikti iš savo dirbtuvių raportus. Iš jų pasirodė, kad kriaučių dirbtuvėse darbai yra labai sumažėję, visa kriaučių industrija kenčia nedarbo laikotarpį.

Ar ilgai tas nedarbas kriaučius volios, sunku iš anksto pasakyti, bet kuomet visos Amerikos industrijos kenčia nedarbo laikotarpį, tas smarkiai paliečia ir kriaučių industriją.

Buvo pasiūlyta, kad lietuvių lokalas pagamintų rezoliuciją ateinančiai amalgameitų konvencijai, kuri įvyks Clevelande gegužės 13 d. Skyriaus delegatas Ch. Kundrotas pranešė, kad lokalo vykdančioji taryba turi pagaminusi kelias rezoliucijas, kurios bus pateiktos konvencijai (pirm to, lokalui) apsvarstyti.

Dirbtuvių pirmininkai ir komisijos davė naują sumanymą, kad būtų pagaminta rezoliucija, reikalaujant mokesties už šventes, nepaisant, dirbtuvė dirba šventės laikotarpiu, ar nedirba. Pagal dabartinius nuostatus, kuri dirbtuvė dirba, tos darbininkai gauna mokestį, o nedirbančiųjų darbininkai negauna už šventes mokesties. Pirmininkai ir komisijos vienbalsiai pasisakė už tokią rezoliuciją, kad už šventes būtų lygiai apmokama visiems darbininkams.

S. Jackus priminė, kad artinasi birželio mėnuo, kuriuo būna skyriaus delegato rinkimas . Laiko liekasi mažai, dirbtuvių pirmininkai ir komisijos turėtumėte pasikalbėti rinkimų klausimu, sakė jis.

Dabartiniai rinkimai bus skirtingesni, balsuosime balotais — toks yra Joint Boardo patvarkymas. Toks balsavimo būdas yra teisingiausias, be jokių riksmų ir lermų. Praėjusių metų gruodžio 14-tos lermavimai ir karščiavimai nedavė gerų rezultatų, bet pora tų triukšmadarių tapo suspenduoti metams laiko.

Dirbtuvių pirmininkai ir komisijos permato reikalą palikti dabartinį delegatą Charles Kundrotą tose pareigose dar vieneriems metams. Lokale tie vaidai dar nėra galutinai pasibaigę, o senas delegatas juos gerai žino ir supranta, kaip per juos saugiai išvesti lietuvių lokalą. Naujam delegatui užėmus vietą galėtų tie vaidai pasinaujinti ir lietuvių lokalui galėtų gręsti pavojus arba mirtis.

J. Stakvilevičius.

PAJIEŠKOJIMAI

Aš esu 45 metų amžiaus ir paieškau ištekėjimui pasiturinčio vyro, patogiam gyvenimui, amžiaus nuo 50 ar viršaus metų. Prašau rašyti anglų kalba, nes aš lietuviškai nemoku skaityti. Rašydami adresuokite: T. S., 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.
(77-86)

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja geras miegruimis vienam asmeniui, apšildomas, renda prieinama. Geras privažiavimas iš visur. Kreipkitės: V. Baltrušaitis, 154 Bradford St., Brooklyn, N. Y.
(76-78)

SUSIRINKIMAI

L. K. Klubo Nariams

Lietuvių Kultūros Klubo svarbus susirinkimas įvyks balandžio 27-tos vakarą, 8 val., Liberty Auditorijos patalpose. Būtinai atvykite.

(77-78) **Valdyba.**

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas EVergreen 4-9407
TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

S. S. Lockett, M. D.
GYDYTOJAS
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
1—2 dienom: 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais
Telefonas EVergreen 4-0203

GREENWOOD WINE & LIQUOR STORE
L 5487
Stanley Rutken & Edward Rutken
(Rutkunai) Savininkai
Kokių tik likerių jums reikia, Amerikos išdirbimo ar importuotų, kreipkitės pas Rutkunus—
8707 111th St., Richmond Hill, N. Y.
(Prie BMT Jamaica Line 111th Stoteis)
arba Telefonuokite VIrginia 7-0700
ir Rutkunai pristatys jums į namus.
Vestuvėms, krikštynoms, gimtadienių pokiliams ir visokioms parėms į namus ar į svetaines, Rutkunai atveža jums likerius.

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto
LIKERIO, VYNO ar ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Hooper Street.
TELEVISION
Telefonas EVergreen 4-8969

Petras Kapiskas
PALAIKO
Bar & Grill
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

INSURANCE
GERIAUSIS
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

Biznių Atskaitos Dėl Taksų
Aprokavimai visokių rūšių taksų, visokių jurisdikcijų, Federalių, Valstijinių ir Lokalinių bile kurioje valstijoje ar municipalitete Jungtinėse Valstijose ar kitose šalyse.
Visa knygvedystė ir rekordai dėl raportavimo taksų dėl individualų, individualių biznių, pusininkų (partnerships) ir korporacijų viduje ir lauke New Yorko miesto yra ekspertiškai atliekami per ADVOKATĄ ZUBAVIČIŲ, kuris yra teisėtas praktikuoti visuose teismuose ištisose Jungtinėse Valstijose ir Federalėje valdžioje, ir kuris yra patyręs akauntentas, dabar atliekąs taksų suvedimus visokiems biznams, dideliems ir mažiems visoje šalyje ir taipgi kitose šalyse. Tas gal būt atlikta per laiškus. Asmeniškai, periodiniai, pusmetiniai vizitai yra atliekami bile kuriam biznyi naudojančiam šį aptarnavimą, bile kur Jungtinėse Valstijose ar užsieniuose.
Malonėkite susirašyti angliškai ar lietuviškai dėl smulkesnių informacijų apie tai, kaip aš geriausia galėčiau jums patarnauti. — Rašykite:
STANLEY P. ZUBAWICZ (ZUBAVIČIUS)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERGREEN 4-3049.

TELEPHONE STAGG 2-5043
RES. TEL. HY. 7-3631
MATTHEW P. BALLAS
BIELIAUSKAS, LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRŪNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.